PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul L Nr. 12 118 | Sîmbătă 8 august 1981 | 6 PAGINI — 30 BANI

ÎN ÎNTÎMPINAREA MARII NOASTRE SĂRBĂTORI NAȚIONALE

FAPTE DE ONOARE DIN CRONICA ÎNTRECERII

BACĂU : Producție fizică peste plan

Acordînd o atenție deosebită perfecționării organizării muncii, folosirii mai bune a timpului de lucru și a utilajelor, creșterii productivității muncii, colectivele de oameni ai muncii din industria județului Bacău au realizat, de la începutul anului și pînă acum, peste prevederile planului, aproape 400 tone produse petroliere, 840 tone cauciuc poliizoprenic, 26 000 tone acid sulfuric, 1 000 tone antidăunători, mașini-unelte pentru prelucrarea metalelor prin așchiere, însemnate cantități de armături industriale din fontă, organe de asamblare, cărbune etc. **(Gh. Baltă).**

IAȘI : Ritm intens de lucru pe șantierele Combinatului de utilaj greu

Colectivele celor peste 20 unități de construcții, instalații, montaje și izolații de pe platforma Combinatului de utilaj greu din Iași raportează, în cinstea marii sărbători de la 23 August, noi și însemnate realizări. Planul valoric a fost depășit cu peste 180 milioane lei. În ultimul timp, au fost date în funcțiune noi obiective, între care presa de 6 000 tone-forță, un cuptor de 5 tone la turnătoria de oțel, o secție de modelărie. Zilele acestea, constructorii și montorii au predat pentru a fi pus în funcțiune un cuptor de 50 de tone la oțelăria electrică. **(Manole Corcaci).**

SATU MARE : Produse în devans la export

Acționînd ferm în spiritul hotărîrilor Congresului al II-lea al consiliilor oamenilor muncii, colectivul Întreprinderii de piese de schimb și utilaje pentru industria chimică Satu Mare raportează că și-a onorat în devans cu aproape două luni sarcinile contractuale la export, aferente primelor trei trimestre ale anului. Printr-o mai bună valorificare a rezervelor interne, colectivul va livra suplimentar la export, pînă la sfîrșitul lunii august, produse în valoare de 3 milioane lei. **(Octav Grumeza).**

CARACAL : Vagonul cu numărul 30 000

De pe banda de montaj a Întreprinderii de vagoane din Caracal a ieșit ieri, 7 august, vagonul cu nr. 30 000. Colectivul de muncitori, ingineri și tehnicieni de la această importantă unitate producătoare de vagoane de marfă raportează, în cinstea apropiatei aniversări a zilei de 23 August, și alte succese în muncă. Este vorba de onorarea integrală a sarcinilor la export revenite pe primele opt luni ale anului. **(Em. Rouă).**

Pasiunea lucrului bine făcut

Ași în pas cu moda e un semn de civilizație firesc ; mai greu este să o anticipezi, să dai tonul cum se spune. Și nu de puține ori tonul îl dau firmele occidentale consacrate.

Dar iată că, în prezent, tocmai acasă la „dătătorii de ton" în modă, tercotul românesc „Copelia", abia intrat în producția de serie, face adevărate furori. În magazine cu renume din New York, Paris sau Bonn pot fi admirate și cumpărate, de pildă, ultimele modele de impermeabil matlasat, confecționate din acest tercot.

Ce calități l-au impus ? În primul rînd, efectul de luciu, obținut pentru prima dată la noi în țară, printr-un original procedeu tehnic, iar în al doilea rînd greutatea foarte mică — 115 grame pe metru pătrat, față de 240 de grame, cît au, în medie, articolele cu aceeași destinație.

Dar cîți sînt oare cei care știu că tercotul „Copelia" este imaginat și creat de o mînă de oameni, șase la număr, care formează colectivul atelierului de creație al Întreprinderii „Textila" din Pitești ? Și cîți știu că apanajul exclusiv al țeserii lui, ca și al tercotului „Costelin", distins anul trecut cu premiul I la concursul de creație pe minister, îl deține deocamdată doar cele mai puțin de 6 000 de fete din această unitate, care abia prididesc să împace cererea mereu mai mare sub aspect cantitativ ?

Aflăm că în componența celor două produse intră mai puțină materie primă — chiar și materiale refolosibile — și multă, foarte multă muncă, în special de finisaj. Altfel spus — cheltuieli reduse, valoare sporită, calitate superioară. Și fiindcă vorbim de calitate, pentru care pitești-nii par să aibă o adevărată vocație, iată ce afirma tovarășul Marin Rădulescu, directorul tehnic al întreprinderii :

— În cincinalul care a trecut, ca dealtfel și în acest an, întreprinderea noastră n-a avut nici măcar un metru de stofă refuzat la export.

De remarcat : exportul prin cele două forme ale sale — direct și indirect, prin confecții — reprezintă 80 la sută din totalul producției. Și mai adăugăm faptul că pe primul semestru al acestui an planul la export a fost realizat în proporție de 115 la sută.

Rezultate remarcabile care conferă prestigiu unității pitești-ne. Începînd din 1977, „Textila" — Pitești s-a clasat, an de an, pe unul din primele locuri în întrecerea socialistă, anul trecut, de pildă, obținînd locul I pe ramură și „Ordinul Muncii" clasa I. Iată însă că și în acest an, după primul semestru, întreprinderea se află din nou pe primul loc în întrecere. Altfel spus, un an și jumătate de cînd textiliștii pitești-neni sînt neîntrecuți !

Cum reușesc ? Prin ce căi și mijloace ? Sînt întrebări al căror răspuns l-am căutat printre oameni, într-o zi de lucru obișnuită.

Fetele din schimbul de dimineață se pregăteau să predea „ștafeta", cele din schimbul al doilea veneau să de obicei cu un sfert de oră mai devreme, pentru a se interesa în ce stare sînt mașinile, ce dificultăți au fost în prima parte a zilei. Am aflat că în oraș li se spune „gălăgioasele de la «Textila»". Sînt într-adevăr gălăgioase, exuberante și, majoritatea, foarte tinere. Înțeleg că își fac de pe acum planuri pentru demonstrația de la 23 August. Și-au ales ca simbol furca de tors țărănească, cu care vor să defileze și nu poți să nu te amuzi la gîndul că o singură filatoare, supraveghind două rînduri, toarce cu... vreo mie de mîini !

Muncitoarele care ies din schimb trec, după un obicei încetățenit, prin fața... oglinzii ; nu, nu este vorba de oglinda în care să-și potrivească pieptănătura, ci de un fel de caiet al calității, unde fiecare află ce și cum a muncit în ziua respectivă.

Anica FLORESCU

(Continuare în pag. a V-a)

Dintre urgențele acestor zile în agricultură, o prioritate absolută :

STRÎNGEREA NEÎNTÎRZIATĂ A LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR

• La cules în grădini și livezi — cu toate forțele umane de la sate, pe un front cît mai larg • Tot ce se recoltează într-o zi să fie transportat spre piețele de desfacere, la fabricile de conserve și depozite • Grijă sporită la recoltarea fasolei!

În scopul bunei aprovizionări a populației cu produse agroalimentare, pe baza indicațiilor conducerii partidului au fost luate, încă de la începutul acestui an, măsuri organizatorice și tehnice în vederea sporirii producției de legume. Potrivit reglementărilor legale, s-a acționat pe multiple planuri pentru ca în fiecare județ să se dezvolte o bază proprie de producere a legumelor, care să satisfacă cerințele locale de consum și numai sortimentele timpurii să fie aduse din zonele sudice. Cu toate că în prima jumătate a anului timpul a fost mai rece decît în anii obișnuiți, ceea ce a determinat apariția cu întîrziere pe piață a unor sortimente, la fondul de stat au fost livrate cantități mari de legume. Astfel, pînă la 6 august au fost livrate la fondul de stat cu 100 000 tone mai multe legume de cîmp decît în aceeași perioadă a anului trecut, între care mari cantități de tomate, ceapă, varză, usturoi și altele. De asemenea, pînă la data respectivă au fost livrate cu 14 000 tone mai multe fructe decît în primele 7 luni ale anului trecut. Există condiții ca în perioadele următoare să se asigure cantități apreciabile de legume și fructe. În cele mai multe locuri, la culturile plantate și însămînțate în primăvară, lucrările de îngrijire se execută la timp, iar acum continuă irigarea, astfel încît să fie micșorat efectul negativ al secetei. Mai trebuie menționat că au fost însămînțate aproape 84 000 hectare cu legume în cultura a doua, ceea ce constituie o sursă suplimentară de produse destinate atît aprovizionării populației, cît și pentru industrializare.

Asigurarea piețelor și a fabricilor de conserve cu cantități îndestulătoare de legume presupune ca recoltarea și transportul acestora să se facă potrivit graficelor întocmite între unitățile agricole de producție și cele de valorificare. După cum se știe, în aceste zile, căldurile mari — în zonele situate în sudul țării s-au înregistrat temperaturi de 36—38 de grade — au grăbit coacerea roșiilor pe mari suprafețe, ceea ce impune recoltarea lor imediată, eșalonat, înainte ca ele să ajungă la supracoacere. De asemenea, din grădini se livrează acum ardei, vinete și alte legume. Importante cantități de ceapă, usturoi și fasole uscată se depozitează în vederea aprovizionării de iarnă.

Or, din controalele efectuate a reieșit că nu se acționează corespunzător pentru realizarea ritmică și integrală a graficelor de recoltare și livrare a legumelor și fructelor. Din datele furnizate de organele de specialitate rezultă că în județele Bacău, Brăila, Buzău, Caraș-Severin, Dîmbovița, Dolj, Galați, Giurgiu, Ialomița, Tulcea și altele au fost livrate la fondul de stat cantități mult mai mici de legume față de cele prevăzute în graficele întocmite de comun acord între unitățile agricole și cele de valorificare, pentru decada 1—10 august. În cursul zilei de 6 august, în multe din aceste județe s-a menținut un ritm nesatisfăcător la livrări. Astfel, în județul Dolj, din cele 1 354 tone legume stabilite în grafic a se da la fondul pieței s-au livrat numai 273 tone ; în județul Galați din 474 tone — 185 tone. Și în județele Giurgiu, Ialomița, Olt, Prahova, Gorj, Dîmbovița, Buzău și altele, în ziua respectivă nu au fost îndeplinite graficele de livrare a legumelor la fondul de stat. Avînd în vedere că legumele s-au copt, iar cerințele pieței sînt mari, obiectivul prioritar pentru oamenii muncii din agricultură trebuie să-l constituie strîngerea și transportul lor neîntîrziat, potrivit graficelor întocmite. Mai ales în condițiile climatice actuale — temperaturi foarte ridicate — tomatele se coc foarte repede, iar dacă nu sînt culese în pîrg, crapă ușor, ceea ce se soldează cu deprecierea mărfii, cu pierderi. Tocmai de aceea se cere ca acum — iar acest lucru este cunoscut de toți cei care lucrează în legumicultură — recoltarea tomatelor de pe o solă să se facă eșalonat, de mai multe ori în cursul unei săptămîni. Trebuie combătută practica acelor specialiști și cadre de conducere din unitățile agricole care amînă recoltarea pînă cînd grădina devine roșie de tomatele coapte și răscoapte. Și alte legume — castraveții, fasolea păstăi — dacă nu sînt recoltate la timp se depreciază.

O mare atenție trebuie acordată, în aceste zile, recoltării, transportului și depozitării fasolei boabe, un produs mult solicitat de populație, dar care, în anii precedenți, nu s-a asigurat în cantități corespunzătoare. Este și motivul pentru care în acest an au fost cultivate suprafețe mai mari cu fasole, iar lucrările de întreținere a culturilor s-au executat cu mai multă răspundere. Ca urmare, în multe unități, recolta este bună, iar recoltarea a și început. Pentru a se preveni pierderile la recoltare — situație des întîlnită în ceilalți ani — această lucrare trebuie organizată în mod temeinic. La dispoziția unităților agricole cultivatoare de fasole au fost puse un număr sporit de combine și s-au introdus echipamente pentru dislocarea plantelor. Important este ca, printr-o temeinică organizare a muncii, recoltarea fasolei să se încheie în maximum 10 zile, iar prin reglarea corectă a combinelor să se prevină orice pierderi de boabe prin spargerea sau risipirea acestora. Pe suprafețele unde recoltarea nu se poate face mecanizat, conducerile unităților agricole au datoria să organizeze formații speciale care să adune manual plantele de fasole, batozarea urmînd să se facă staționar, evitîndu-se orice pierderi.

(Continuare în pag. a III-a)

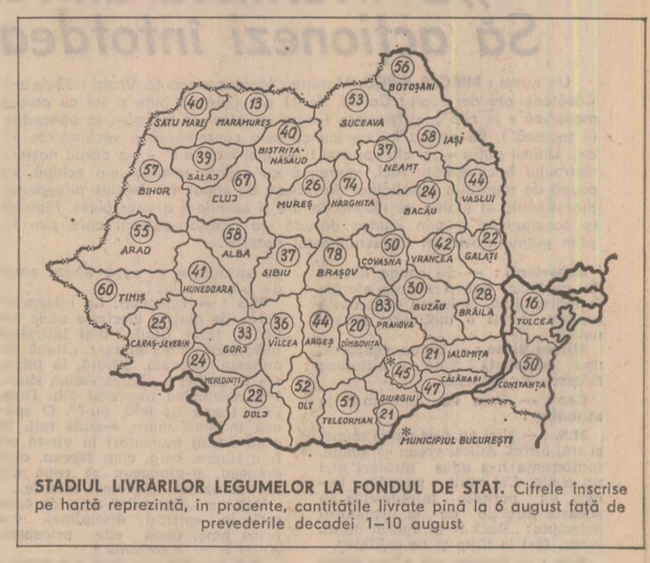

STADIUL LIVRĂRILOR LEGUMELOR LA FONDUL DE STAT. Cifrele înscrise pe hartă reprezintă, în procente, cantitățile livrate pînă la 6 august față de prevederile decadei 1—10 august

IMAGINI DIN ALBUMUL ÎMPLINIRILOR SOCIALISTE

GALAȚI: Un oraș construit pe temelia de oțel a siderurgiei

În această vară s-a împlinit un sfert de veac de la inaugurarea lucrărilor de reconstrucție din centrul Galațiului, oraș pe care războiul își pusese adînc pecetea. Ziarul local „Viața nouă" scria în urmă cu 25 de ani : „În centrul orașului au început lucrările pentru amenajarea unui mare șantier. Aici se vor construi cinci blocuri cu cîte trei etaje fiecare, dintre care două blocuri vor fi terminate pînă la sfîrșitul anului 1956". Un început pe care gălățenii martori ai evenimentului și-l amintesc cu precizie. Da, cele cinci blocuri s-au construit, însă alături de ele — alte sute și sute. Ritmurile de lucru ale anilor de atunci au fost mult întrecute în perioadele următoare, astfel încît cele 1 600 de apartamente ridicate la Galați în cincinalul 1956—1960 par acum, după trecerea anilor, un debut timid. Cum ar putea fi altfel dacă tot ceea ce s-a construit la Galați după război pînă în anul 1965 reprezintă abia 18 la sută din totalul apartamentelor ridicate aici în perioada postbelică. Total ce se ridică la circa 65 000 apartamente. În aceste case noi, trainice, frumoase s-au mutat aproape 200 000 de locuitori, adică circa două treimi din numărul cetățenilor Galațiului de azi.

Explicația acestei uriașe prefaceri urbanistice ? Una singură. Ea se numește dezvoltare economică, industrializare, iar în cazul Galațiului poartă un nume concret, de rezonanță: combinatul siderurgic. Marea cetate a oțelului ridicată aici a schimbat literalmente fața locului, făcînd să renască orașul. Să rememorăm. După construirea zonei centrale a urmat ridicarea cartierelor Țiglina, Mazepa, Aeroport, Dunărea, apoi sistematizarea arterelor Brăilei, Siderurgiștilor și altele. Pentru noutăți ne-am adresat arhitectului-șef al municipiului, Păstorel Savu, aflînd astfel că prima etapă a noului cartier Port se află în faza de finisare, în vreme ce Mazepa II începe să se ridice. În Piața Siderurgiștilor, zonă ce va uni cele trei cartiere Țiglina prin izbutite soluții arhitecturale, a început execuția noului spital de copii și a casei de cultură a tineretului. În aceeași zonă, artera Brăilei va beneficia de un nou front de blocuri cu opt niveluri, ce vor lega cartierele Țiglina și Dunărea. Și ceea ce s-a construit nu se reduce doar la apartamente. Aceasta mai înseamnă : un spital cu 1 300 paturi și policlinică, o casă de cultură a sindicatelor, hoteluri, cinematografe, școli, grădinițe, creșe, dispensare, complexe sportive și cîte altele. Totul pentru oamenii muncii de aici. Și în primul rînd pentru siderurgiști, pentru cei 47 000 de oameni ai muncii ce lucrează în unitățile și întreprinderile de pe platforma marelui combinat. Catinca Ștefan, secretar cu probleme sociale al comitetului de partid al combinatului siderurgic, completează imaginea dotărilor amintite cu altele, care denotă grija pentru munca și viața oamenilor de aici. „În combinat avem 13 microcantine și 22 bufete alimentare, ne spune interlocutoarea noastră, precum și 18 dispensare încadrate cu 80 cadre medicale (medici și asistente). În cele opt cămine de nefamiliști locuiesc aproape 3 000 tineri. În cartiere avem și două grădinițe proprii pentru 800 copii. Anul trecut au fost repartizate alte 1 400 apartamente oamenilor muncii din combinat".

Desigur, sînt încă multe lucruri de făcut, fapt atestat și de noile propuneri rostite în adunările generale ale reprezentanților oamenilor muncii — acum proiecte, care vor deveni în curînd realitate.

Și cînd gălățenii privesc acum cu mîndrie orașul de pe malul Dunării nu pot să nu-și amintească că piatra de temelie a uriașului șantier a fost pusă la început la cele două blocuri devenite ca un simbol, kilometrul zero al înnoirilor.

Dan PLĂEȘU
corespondentul „Scînteii"
Foto : **S. Cristian**

Locuințe pentru mineri

Colectivele de constructori care înalță noul oraș Rovinari au finalizat lucrările la 120 de noi apartamente. Ele au fost date în folosință minerilor din această importantă zonă carboniferă a Gorjului în preajma sărbătoririi zilei lor, Ziua minerului. Astfel, numărul apartamentelor ridicate pînă în prezent în această tînără localitate a trecut de 1 000. Tot aici au fost terminate lucrările la o cantină cu 500 de locuri și la primul hotel al localității.

MUREȘ : Noi utilaje pentru microhidrocentrale

La Întreprinderea de utilaje și piese de schimb din Reghin, unitate specializată în producerea de utilaje pentru microhidrocentrale, a fost fabricată prima turbină elicoidală de tipul E.O.S.-700, cu care, în cursul acestei luni, va fi echipată microhidrocentrala de la Lăpușna. Totodată, se află în stadiul final de execuție 7 noi tipuri de microagregate cu puteri cuprinse între 0,5 kW și 360 kW, concepute pentru căderi de apă de 20 metri și debite pînă la 250 litri pe secundă. **(Gheorghe Giurgiu).**

EXIGENȚELE CODULUI ETIC

PAGINA A II-A

Omagiu istoriei

Ne-am deprins să-i descoperim și să-i redescoperim pe copiii noștri în cele mai felurite ipostaze : alături de cea mai des întîlnită și, totodată, cea mai firească — în clase de școală, în laboratoare, în ateliere, în săli și pe stadioane — îi găsim pe cărări de munte și în noile orașe ale țării, învățînd să cunoască și să iubească patria și pe făuritorii ei ; îi găsim în cercuri de creație tehnico-științifică de pe lîngă case ale pionierilor, realizînd „în joacă" adevărate minuni de ingeniozitate, premonitorii pentru viitoarele vocații ; îi găsim în cenacluri literare și în cercuri de artă plastică, zămislind cu cuvintele și penelul universuri inaripate.

O ipostază inedită în care ni s-au relevat nu de mult este aceea de... istorici. Prilejul acestei descoperiri l-a constituit o invitație la reuniunea periodică a cercului tinerilor istorici din sectorul 1 al Capitalei, cerc patronat de Muzeul de istorie a partidului și care poartă numele atît de luminos-evocator „Eroica".

I-am găsit pe pasionații membri ai acestui cerc — al cărui nucleu îl reprezintă un grup de elevi ai școlii generale nr. 11 — într-una din sălile muzeului. Aveau o întîlnire cu unul dintre militanții partidului din anii grei ai ilegalității. L-au ascultat cu atenție, i-au pus întrebări de o surprinzătoare maturitate și luciditate, ce vădeau cunoștințe depășind cu mult nivelul lecțiilor obișnuite predate în clasă, apoi au recitat versuri și au intonat cîntece în consonanță nemijlocită cu momentele evocate. A urmat un simpozion în toată puterea cuvîntului (dacă nu mi-ar fi teamă de exagerări aș folosi chiar expresia „sesiune de comunicări științifice"), în cadrul căruia elevi ca surorile Aurelia și Doina Brăgaru, Adrian Popescu, Liviu Gal, Mihaela Munteanu, Magdalena Simion au expus referate cu o bogată documentare, pline de suflu patriotic și revoluționar.

PICĂTURA DE CERNEALĂ

Sub îndrumarea inimoasei lor animatoare, profesoara Magdalena Grigoraș, membrii cercului au declanșat o ambițioasă acțiune de culegere de documente în vederea alcătuirii unei monografii a școlii în care învață — cîtorie a lui Spiru Haret, construită după planurile faimosului arhitect Ion Mincu — spre a cinsti astfel apropiata sărbătorire a 90 de ani de la întemeierea acestui așezămînt școlar bucureștean.

Le priveam chipurile, le urmăream privirile, le ascultam glasurile cu sentimentul că din entuziasmul acestor inimi se realizează o subtilă, organică fuziune a trecutului eroic cu viitorul eroic al patriei, prin intermediul acestui prezent îmbujorat al cravatelor roșii cu tricolor...

Victor BÎRLĂDEANU

Permanența spiritului militant

Însemnări de **Șerban CIOCULESCU**

Literatura și mai în genere arta par la prima vedere domeniul rezervat al frumosului, iar slujitorii acestuia, exclusiv închinați realizării lui prin mijloacele specifice fiecăreia dintre ramurile lor. Ca mai toate aparențele, și aceasta înșală. Să aruncăm o privire istorică asupra literaturii noastre. De la începuturile ei, cronicarii militează pentru unitatea neamului nostru, pentru independență și suveranitate. Datorită acestui crez, manifestat și dincoace, și dincolo de Carpați, ceilalți cronicari și istorici ai noștri, cu excepția lui Petru Maior, nu își pot vedea tipărite operele, rămase însă în numeroase copii manuscrise, semn al circulației lor intense. Primii noștri scriitori din secolul trecut au continuat așadar o veche tradiție progresistă, și astfel se explică faptul că periodice ieșene ca **Dacia literară** (1840) și **Propășirea** (1844) prin însuși titlul lor enunțau un program de reforme revoluționare, întrucît urmăreau abolirea privilegiilor de castă, răspîndirea conștiinței de unitate națională și unirea tuturor românilor, idealuri ce aveau să se sprijine în 1848 pe masele populare.

Scriitori munteni ca N. Bălcescu, Cezar Bolliac și Ion Heliade-Rădulescu și moldoveni ca Vasile Alecsandri, Mihail Kogălniceanu și Alecu Russo au figurat avangarda revendicărilor naționale și sociale. Demnitatea scriitorului, credincios sie însuși și idealurilor poporului, s-a afirmat de pe atunci prin independența de caracter, prin voința neînfricată, prin curajul intelectual.

Noțiunea de scriitor implică dealtfel simțul răspunderii față de neamul său, integrarea în spiritul veacului, înțelegerea adîncă a aspirațiilor colective și sinceritatea impusă pînă la franchețe în exprimarea acestora. Scriitorul, învestit cu încrederea ce i se acordă bunei lui credințe și talentului său, este în mare măsură descifratorul și purtătorul unui mesaj public. Talentul nu este altceva decît darul aceluia dintre scriitori de a vorbi în numele tuturor, chiar dacă spune **eu** și pare a se rosti individual. A fi scriitor implică așadar un act de credință cu putere de rezonanță în conștiința publică.

Au fost desigur prin vremuri și scriitori conformiști, dintre aceia care nu căutau decît ceea ce s-a numit, pentru veacul al XVIII-lea francez, dulceața traiului (la douceur de vivre). În același secol însă, zis și al luminilor, s-au strîns scriitorii cei mai reprezentativi în jurul **Enciclopediei,** acea mare operă colectivă, care urmărea nimicirea prejudecăților și a obscurantismului. Campionii sfîrșitului de veac, înainte de căderea Bastiliei (14 iulie 1789), au fost Voltaire, Diderot și Rousseau, cele trei mari genii ale timpului.

Am avut și noi „luminiștii noștri" în Transilvania : Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior și Ioan Budai-Deleanu, în a cărui **Țiganiadă** sînt pomeniți „cei de la munte" (iacobinii revoluției franceze). Întreg secolul nostru al XIX-lea a fost marcat de lupta pentru libertate și dreptate socială, luptă care i-a găsit pe oamenii de litere în prima linie de atac.

Întregirea noastră națională a fost în bună parte pregătită și prin cuvîntul scriitorilor noștri, care trecea munții adeseori în pofida interdicției formale. Scriitori ca Slavici, Coșbuc, Goga și Rebreanu, trecînd în țară, au simbolizat sfărîmarea hotarelor artificiale. Alături de ei, urmașii revoluționarilor marelui '48 au pregătit cugetele celor tineri care au trecut munții la 15 august 1916, pentru dezrobirea fraților lor.

În condițiile societății noastre noi, liberă de orice asuprire, scriitorii zilelor noastre, militanți prin definiție, duc mai departe spiritul militant al înaintașilor, pentru clădirea lumii noi, pentru unitate și independență, o lume socialistă ai cărei zori s-au ivit la 23 August 1944.

EXIGENȚELE CODULUI ETIC

ÎN PRIM PLANUL EXISTENȚEI — SENTIMENTUL DATORIEI, AL RĂSPUNDERII MUNCITOREȘTI

„O «formulă universală» de educație? Să acționezi întotdeauna în funcție de om"

Un nume : **MIRCEA SIRBU.** Meseria : lăcătuș mecanic. Virsta : 33 de ani. Căsătorit, are doi copii : Cornel, de 11 ani („învață bine și tot cu partea mecanică e în cap"), și Nicoleta („care va intra «în schimb», la abecedar, în toamnă"). Pe cartea lui de muncă este consemnată o vechime de 14 ani. Ultimii patru — „și cîți vor mai fi de aici înainte !" — i-a dăruit nașterii metroului bucureștean. Aici, împreună cu ceilalți tovarăși din echipă, se ocupă de reparația instalațiilor de ridicat, de săpat, își cheltuie priceperea profesională în efortul de reconditionare și asimilare a unor piese. Metroul se construiește și prin munca dăruită a acestor oameni care pun în prim planul existenței lor sentimentul datoriei.

Reporterul : — Se spune despre dv. că faceți pur și simplu alergie la indisciplină, la lucrul de proastă calitate. Aveți o motivație personală ?

Mircea Sirbu : — De ce, neapărat, una **personală** ? Este o atitudine firească, de muncitor.

Rep : — Care vă îndeamnă la atitudine !

M.S. : — Nici nu s-ar putea munci și trăi altfel. Adică, vreau să adaug, indiferența n-a adus nicăieri nici un cîștig. Cel mult pagubă... Vedeți, eu pornesc întotdeauna în această direcție de la următorul principiu : „Dacă te-ai apucat de un lucru, fă-l la timp și de calitate".

Rep. : — Așadar, am ajuns totuși la o motivație...

M.S. : — Mă rog... Oricum, eu văd în muncă un prilej, o sursă de bucurie.

Rep : — Bucuria asta se dobîndește în timp ori o capeți odată cu marca, la poarta întreprinderii ?

M.S. : — Ar fi nesperat de simplu ca spiritul de ordine și disciplină, de răspundere muncitorească să le deprinzi de la primul pas într-un colectiv de muncă.

Rep : — Să înțelegem că și dv., la primii pași, ați făcut cunoștință cu atitudinea pe care, acum, chiar dv. o promovați ?

M.S. : — Întocmai. La întreprinderea de mașini electrice unde am lucrat, tînăr fiind, mai întîrziam uneori cîte cinci minute. „Bună dimineața ! ziceam, gîfîind, la intrarea în atelier". „Adică «bună ziua»", îmi răspundea meșterul Gh. Dina. Că-i trecut de 6.30, nu ?". O spunea în gura mare, s-audă toți. Și erau destui muncitori în vîrstă ori fete tinere, care, cum făceau, cum dregeau, n-ajungeau să rupă din timpul uzinei cele cinci minute...

Rep : — „Formula" asta, de educație în spiritul disciplinei, v-a prins bine, după cîte pricepem. Aveți și dv. o formulă ?

M.S. : — Nu știu dacă e o formulă. Oricum, pentru cei care nu se încadrează în timp cu o lucrare ori sînt nepunctuali la serviciu, am și eu o vorbă : „Ce-i mă, ai scăpat cursa de 7 ?" Asta vrea să însemne exact ce însemna pentru mine răspunsul la „bună dimineața" al meșterului care mă întîmpina în atelier...

Rep : — Ajunge, uneori, **numai** atît ?

M.S. : — Că de obicei **ajunge** o spune și „argumentul" de pe perețele acestei barăci. Priviți. E diploma pentru cîștigarea de către colectivul în care lucrez a locului doi în întrecerea socialistă pe întreprinderea „Metroul" — București. Nu-i un loc oarecare, cu atît mai mult cu cît în întreprinderea noastră sînt multe formații destoinice, cu ambiție. Asta nu înseamnă cîtuși de puțin că, față în față cu cel mai mărunt act de indisciplină, cu lucrul de mîntuială, nu luăm atitudine decisă.

Rep : — De aici și renumele dv. de... intolerant ?

M.S. : — Mai degrabă „renumele" acesta, mă rog, să-i spunem așa, vine de la convingerea că toleranța, din cîte am învățat eu în cei 14 ani de meserie, n-a vindecat niciodată și nicăieri vreo abatere de la disciplina muncii. Am învățat asta și de la Nicolae Bălăceanu, șeful de echipă, și ca secretar al organizației de partid aici, la locul de muncă. Sînt pentru promovarea promptă a unei atitudini deschise, muncitorești, care să înlăture lipsurile, mentalitățile înapoiate. Pentru că nimic nu se construiește de la sine. Nici chiar în oameni.

Rep. : — De exemplu ?

M.S. : — De exemplu, disciplina în producție. Iată, odată cînd șeful de echipă Nicolae Bălăceanu era în concediu și răspundeam eu de formația de lucru, a trebuit să merg cu încă cîțiva muncitori, pe un șantier al metroului, să reparăm de urgență un utilaj. Restul oamenilor aveau berechet de muncă în atelier. Cînd m-am întors, mi-am dat seama dintr-o privire că nu s-a lucrat cît trebuia. Și a doua zi era musai să punem la punct o instalație, pentru care trebuiau executate niște piese. — Ce s-a întîmplat, măi Mitică ? — îl întreb pe Dumitru Căruntu, care mi-a ținut locul în atelier. — Că atît s-a putut face... Că așa și pe dincolo... — Bine, îi zic. Și a doua zi alții au mers cu mine la urgențele de pe șantiere, iar în atelier au rămas cei ce fuseseră cu mine pe șantier cu o zi înainte. L-am pus însă pe Vasile Varga să organizeze munca de aici. Cînd ne-am întors seara la atelier se vedea cît de colo că se lucrase întins. — Ei, Mitică, îi spun lui Dumitru Căruntu, vezi că se poate ?

Rep : — Și mai spuneați că nu aveți o formulă a dv...

M.S. : — Adevărul e că în munca cu oamenii te orientezi după fiecare împrejurare, chibzuiești asupra rezultatului pe care vrei să-l obții și acționezi. Acționezi în funcție de om. Măsura care i se potrivește unui strungar certat cu disciplina, de pildă, nu-i bună și pentru M. Măgdălin.

Rep : — Și ce i se potrivește lui Măgdălin ?

M.S. : — Măgdălin e un sudor de clasă. Nimeni nu se poate lăuda că a făcut remedieri de pe urma lui, că i-a dus la bun sfîrșit lucrul început de dînsul. Omul acesta are nu numai meseria în sînge — pe care o face cu bucurie, cum mai ziceam — dar are și ambiția ca totul să-i iasă perfect, la timp. Lui doar să-i spui ce să facă și să-i asiguri condiții. Restul, îl privește pe **el**, răspunde **el**. Cu așa oameni să tot muncești. Și avem mulți ca el.

Rep : — Am vrea să ne reîntoarcem un pic la episodul cu Dumitru Căruntu.

M.S. : — De ce ?

Rep : — Poate pentru că mi se pare semnificativ felul cum ați căutat să dați o lecție de răspundere muncitorească.

M.S. : — Dv., reporterii, cam exagerați. Lecție ? E cam mult spus. Noi, aici, în procesul muncii, ne străduim doar să creștem nu numai buni meseriași, ci și oameni adevărați, întregi. Pricepeți ?

Rep : — Nici vorbă.

M.S. : — Ei bine, lucrul acesta nu se poate obține lăsînd indiferența să prindă rădăcini la unul sau la altul. În împrejurarea dată am căutat să demonstrăm, dacă se poate spune așa, că atunci cînd fiecare pune la inimă treburile producției și rezultatele sînt pe măsură. Cu alte cuvinte, culegi ceea ce semeni.

Rep : — Și ce ați dori dv. să culeagă mai mult oamenii de la ei înșiși ?

M.S. : — La întrebarea asta îmi place să răspund. Vreau ca oamenii să culeagă roadele unei munci disciplinate, ale lucrului făcut cu răspundere muncitorească. Nu-i o mulțumire, o bucurie oarecare. Dar dovada că este la îndemîna oricui uite-o acolo, în diploma aceea înrămată...

Ilie TANASACHE

Mircea Sirbu : „Vreau ca oamenii să culeagă roadele unei munci disciplinate, ale lucrului făcut cu răspundere muncitorească"...
Foto : **Sandu Cristian**

„Cum e posibil, ca părinte, să te lase rece faptele fiului tău?"

Un elocvent „barometru" al largului ecou de care s-a bucurat ancheta socială „Știți că fiul dv. a săvîrșit fapte reprobabile ? Știu, dar treaba asta mă lasă rece !", publicată în „Scînteia" din 18 iulie 1981, îl constituie marele număr de scrisori primite la redacție. Numitorul comun al preocupărilor explicite sau care transpar printre rînduri este responsabilitatea părinților pentru educarea tinerelor vlăstare, văzută nu atît ca o problemă strict personală, cît ca una de amplă însemnătate și rezonanță socială.

O emoționantă „scrisoare deschisă adresată părinților lui George T." semnează vechiul nostru corespondent, profesorul pensionar **Gheorghe Jitariu** din București, bd. Ion Șulea 49, bloc H 26, apartamentul 77. „Sînt și eu tată și bunic — scrie tovarășul Jitariu — și am stat nu mai puțin de 40 de ani în fața unei catedre. Am deci, cred, autoritatea morală să adresez părinților lui George T. asemenea întrebări pline de sinceră și îndreptățită indignare : cum e posibil ca pe ... ca tată, faptele fiului tău să te lase rece ? Cum e posibil ca tu, mamă, să fi rămas de piatră cînd fiul tău venea pe furiș acasă, fără să-l

DIALOG CU CITITORII

întrebi unde doarme, ce mănîncă, dacă e sănătos ? Și cum de nu te-ai cutremurat cînd ai aflat că fiul tău a dormit prin gări, prin parcuri, prin subsoluri ? Cum de nu v-ați gîndit voi, părinții lui George T., că din fiii noștri se va alcătui societatea de mîine și că de ei va depinde, la urma urmelor, ducerea la bun sfîrșit a măreților înfăptuiri a căror temelie a pus-o generația noastră și care vor contura fizionomia României socialiste și comuniste ?"

Pornind de la ancheta amintită — și de la altele asemănătoare — **Ion Susan** din Hunedoara, bd. Dacia 10/86, laborant la combinatul siderurgic, își mărturisește preocuparea de părinte al unui băiat de 11 ani față de problema atît de acută a responsabilității părintești în ce privește cristalizarea caracterului viitorului om al muncii și cetățean al societății socialiste. „După părerea mea — se arată cu deplină îndreptățire, în scrisoare — esențialul constă în asigurarea unui mediu civilizat și sănătos de educare, în familie, mediu în care copilul să deprindă de mic valoarea exactă a bunurilor obținute prin muncă și cumpănirea reală a fiecărei fapte potrivit principiului din străbuni : după faptă și răsplată! Cred, de asemenea, că — fără a exagera — o oarecare asprime preventivă nu strică, deoarece, tot cum spune vorba din bătrîni, paza bună trece primejdia rea".

Neîndoielnic, au dreptate și acei corespondenți care — ca **Ștefan Motreanu** din Făgăraș, str. Parcului, bloc 7, ap. 2, **Aurel Mechenie** din București, str. Cozla 3, **Ion Ionescu** din Rîmnicu Vîlcea — susțin că procesul educativ este un fenomen mult prea complex spre a fi redus exclusiv la familie ; sîntem în totul de acord că școala are în această privință răspunderile ei de deosebită însemnătate, răspunderi de care în nici un caz nu poate fi absolvită. „Firește, diriginții sînt ținuți în primul rînd drept răspunzători de comportarea elevilor din clasele lor — subliniază, cu argumente temeinice, tovarășul Motreanu — dar nu trebuie să uităm că școala face educație nu numai la orele de dirigenție, ci la absolut toate materiile ; buni dascăli din trecut și prezent demonstrează că elevilor li se pot cultiva, pe lîngă pasiunea pentru cunoaștere, dragostea de muncă, hărnicia, aspirația de a contribui la bunul renume al colectivității".

PERSONAJE ȘI IPOSTAZE

Observații la jurnalul unui fost... parazit

Opera „majoră" a autorului de care mă ocup a fost scrisă între anii 1980—1981, și anume primele însemnări datează chiar de cînd a devenit major, autorul redactînd lucrarea cu multe elogii la propria-i persoană. Nu neg unele figuri de stil izbutite, uneori cu un pitoresc insolit, dar nici nu pot să nu-mi arăt nedumerirea în privința lipsei de o logică elementară. Mă voi explica imediat, întrucît contradicțiile sînt evidente : în 1980, el spune că a prins 389 de muște, iar în 1981 cu 100 mai multe, adică 489, cînd, după cercetările noastre, nu erau decît 300 în cap. Autorul mai face încă o greșeală de calcul : jurnalul său începe la 1 ianuarie 1980, cînd iarna se așezase în toate drepturile deasupra teritoriului în care viețuia, astfel încît muștele, bine-înțeles, dispăruseră, iar el spune în jurnalul său că încă de la acea dată treaba îi mergea de minune, și că din prima lună a anului adunsese la peste 100 bucăți muște. Chiar dacă am presupune că în camera sa — el avînd cameră călduroasă — muștele ar fi existat cu duiumul, nu ne vine totuși să credem că le-ar fi izbit între podurile palmei pe toate. Apoi, în februarie fiind o lună grea, muștele au intrat, fără îndoială, în apatia cunoscută. Cu toate acestea, el își notează că a mai prins 100. 100+100 ar fi 200 și venea luna martie, apoi aprilie cînd, cu adevărat muștele, din pricina soarelui, ieșeau de prin unghere, aș zice, în roiuri. Iată însă că tocmai acum, autorul jurnalului nu mai amintește de nici o muscă, preocuparea sa de bază fiind tăierea frunzelor la ciini, între care unul se numea Hector, dar pe noi nu ne interesează numele ciinilor de prin parcuri, fapt este că el își notează în jurnal că a tăiat în cursul lunilor aprilie și mai, 1980, 3 000 de frunze, iar în iulie, plictisindu-se, și-a făcut rost de-o targă, trăgînd-o pe uscat. Despre această muncă a sa, autorul jurnalului are iarăși elogii la propria-i persoană, subliniind că a trage targa pe uscat nu-i deloc un lucru ușor și că, dimpotrivă, foarte greu.

Această targă trasă pe uscat, un supliciu de Sisif, cum își notează el în jurnal, a durat pînă în octombrie 1980 cînd revine (colosală întoarcere de ideal !) la prinderea mușteloi. Nedumerirea crește. Fiindcă e de neînchipuit cum pierde el starea reală a anotimpurilor și faptul e cu atît mai uluitor cu cît, începînd din ianuarie 1981, el scrie, negru pe alb, că a prins, zi de zi, cu 30 de muște mai multe decît în lunile corespunzătoare ale anului 1980.

Astfel că în iulie, anul curent, autorul jurnalului ajunge să declare că a prins cu două sute de muște mai multe decît în luna iulie a anului trecut. Chiar dacă, așa cum reiese din jurnalul său, și-ar fi perfecționat măiestria, socotim necesar să atragem atenția asupra faptului că nici muștele nu stau de florile mărului, anume că, adaptîndu-se mediului — mediul fiind el însuși — și-au perfecționat și ele simțurile, ocolindu-l în mod constant. Astfel că productivitatea prinderii mușteloi nu putea decît să scadă. Și atunci cum stăm cu logica ?

Ceea ce ne mirã e cã pãrinții autorului jurnalului care, fără îndoială, că-l urmăreau, cum s-ar spune, zi cu zi, n-au sesizat mistificarea. Pentru că băiatul lor n-ar fi putut, în nici un chip, să fi prins în numai doi ani atîtea muște ! Oricîtă satisfacție le-ar fi adus acest record, dînșii ar fi trebuit să fi ținut seama de împrejurarea că în timpul zilei, fie ele de iarnă sau de vară, băiatul lor își petrecea vremea mai mult prin cafenele sau pe stradă, haihui, așa încît, venind seara, tîrziu, acasă, n-ar mai fi avut cum să-și fi îndeplinit această misiune luată cu de bunăvoie asupră-și, din simpla oricină că noaptea dormeau și ei și muștele. O circumstanță ar fi aceea că dimineața, sculîndu-se, băiatul găsea pe masa din bucătărie bucățele de pîine unse cu unt puse lîngă cana cu ceai, moment prielnic să fi putut face, într-un gest de prestidigitație, o bună achiziție în acest sens. Adevărul este însă că părinții i-au ignorat jurnalul, nu i-au luat în seamă notele. Cu atît mai mult cu cît ele, cum ne putem da lesne seama, nici n-au existat. Fiindcă nu poate exista un jurnal al cuiva care nu-și propune nimic altceva decît să prindă muște și să taie frunze la ciini. Iată de ce cred că această „operă" e doar o fantezie nescrisă, dîndu-mi mie posibilitatea să fac o satiră la adresa celor care cad în mreaja trecerii prin anii tineri ai vieții cum ar trece muștele sau frunzele.

Dealtminteri, chiar bălatul de care vorbesc și-a dat seama de acest adevăr, pentru că, acum cîteva zile, cînd l-am întîlnit pe un șantier, mi-a spus :

— E o boală. Am suferit de lene, de hoinăreală. E cea mai cruntă boală. Dar eu m-am vindecat. Vă spun un secret cu care încep cu adevărat un jurnal :

Munca îi dă omului cea mai deplină sănătate.

Vasile BARAN

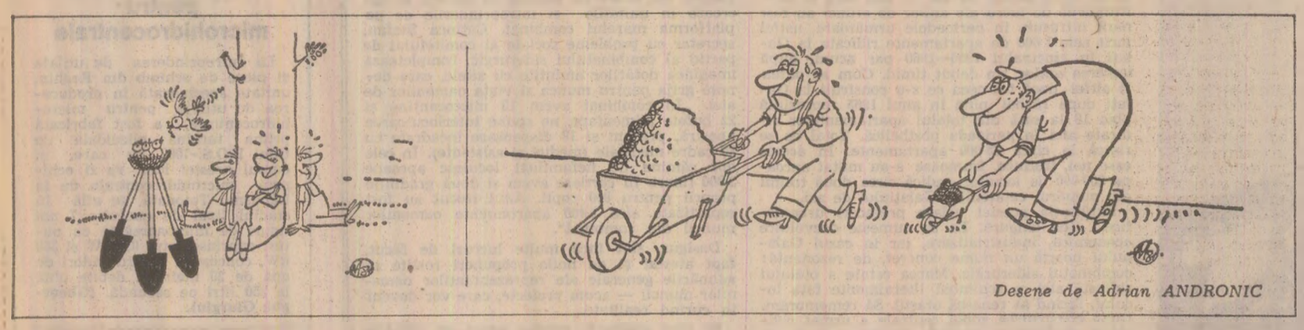

Desene de Adrian ANDRONIC

Mississippi, adio, Mississippi!

Adunase primejdios de multe avertismente și sancțiuni — pentru neglijențe, nepricepere și absențe nemotivate, fiind amenințat cu desfacerea contractului de muncă. Era, sau părea a fi, ceea ce se cheamă un rebut social : de vorbă înțeleaptă nu asculta, de sancțiuni administrative nu se temea. Dacă îl dă afară de aici, altă uzină are să-i deschidă porțile. De electricieni e nevoie peste tot. Și pînă să se constate că habar n-are de meserie, trec, pe puțin, cinci chenzine ; mai trec cinci cu sfaturi și încercări de îndreptare ; în sfîrșit, alte cinci cu penalizări. Pînă se desface la noi un contract de muncă — ți se și urăște !

Dar, cum se știe, minunile se petrec tocmai cînd nu te mai aștepți. Altfel, n-ar mai fi minuni. Omul nostru se schimbă la năvar și la port din tălpi și pînă-n creștet. Pus la punct, haine la modă, tuns, bărbierit (la zi, și chiar de două ori pe zi), cu mare rivnă pentru însușirea și practicarea meseriei, este de nerecunoscut. Și glumele se țin lanț : nu cumva o fi vreun frate geamăn ?! Ori, cine știe, o dublură extraterestră ? Unii bănuiau însă un mare amor : la 29 de ani s-o fi aprins și el... Era de o punctualitate rar întîlnită, de o curiozitate enervantă : nu mai încăpea nici o îndoială că vrea s-ajungă as în meserie. În servieta diplomat aducea zilnic reviste colorate, cărți de geografie, hărți. Dați-mi voie să vă arăt ceva, se ruga, în pauze, de unul, de altul : ăsta-i Mississippi, ce părere aveți ? Omul nostru manifesta o adevărată slăbiciune pentru fluviul Mississippi, cît și pentru cîntecul cu pricina. Și învăța, și muncea, pînă — se temeau colegii — are să dea în brînci ! Cîte unii îl și invidiau pentru performanțe. Numai să-l țină !, însinuau alții. Și cînd te gîndești că mereu sîntem povățuiți să nu mai credem în minuni ! Iată că, din cînd în cînd, se mai petrec și minuni.

FIȘIER SOCIAL

Cade și presupunerea cu amorul. Și interesul pentru bani. Cîtiva nu mai rezistă : cum se poate schimba un om într-atît, de pe o zi pe alta ?! După aproape o lună misterul se dezleagă. La un pahar, omul desface harta : „Vedeți voi?, ăsta-i Mississippi, aici vreau eu să prind rădăcini ! Aici e și un văr de-al meu din Dolhasca, tot electrician... America !" Omul nostru era hotărît să plece în America. „Numai că — avertizase vărul, prin corespondență — eu am buctat aici cu meseria de electrician, și-acum..." Ce dracu voia să însemne și acest „buctat" ? Întrebase cunoscători de engleză, și nici unul nu se dovedise în stare a-i tălmăci cuvîntul. De real ajutor îi fusese însă un ardelean cu șapte primare : „A buctat ? No, că s-a ras și ăsta ! N-a ținut la tăvăleală !"... „Învață meserie, învață zi și noapte, altfel ai să buctezi și tu !, scria vărul. Aici n-ai ce căuta dacă nu te descurci și cu ochii-nchiși. Profită, mă, bagă la cap, că niciunde nu se învață meserie ca la noi !..." Și omul nostru se pregătea să fie electrician de elită pe Mississippi.

Curiozitatea s-a stins, bruma de simpatie s-a spulberat : iată unul care vrea să-nvețe meserie pentru alții ; pentru ai lui de-aici n-ar pune umărul, n-ar mișca un deget. America, ehe, ăia din America sînt pretențioși, una-două, buctezi ! „Degeaba, degeaba mă prelucrați, ăsta-i Mississippi, eu aici vreau să prind rădăcini !" A mai tras fare încă două săptămîni. În total, o lună și jumătate pentru America. Era cît pe-aci să-nvețe meseria, cînd i-a venit un dor de-a se face praf. Așa a și explicat : „Mi-a venit ceva, ca un dor, să mă fac țăndări ! Voi nu vedeți cît am slăbit ? Ei nu, nu, nici așa : americanii ăștia sînt prea de tot, prea pretențioși. Mă duc la ai mei, la Dolhasca". După trei zile de crișmă, alte două de scandal cu o femeiușcă, ce i s-ar fi dorit soție pe Mississippi, a luat-o spre gară, cu bocceluța sub braț : punct terminus, Dolhasca !

Nicolae ȚIC

Sub umbrela lașității ploua cu abuzuri...

ANCHETĂ SOCIALĂ

Știrea a ajuns la urechea fiecărui locuitor al comunei cu luțeala unei telegrame fulger: „A fost destituit! Nu, nu eliberat. Destituit din funcție".

Observăm chipul unui cooperator.

— Să înțelegem că măsura luată vă bucură? — ne adresăm cooperatorului Ioan Manole Bălăucă.

— Răul altuia nu bucură pe nici un om de bună credință. Cel mult îl mîhnește. Dar și mîhnirea trebuie comunicată. S-o afle toți, cît de grea și, în acest caz, cît de rușinoasă e. Că n-a înșelat satul un oarecare, un nevirstnic ori un pierdevară. Ci însuși cel căruia noi îi încredințasem întreaga încredere: primarul. Acum, fostul primar. Omul care nu era un nestiutor al legilor și totuși a încălcat legea cu bună-știință, în propriul folos. Ne mîhnește fapta acestuia, cu atît mai mult cu cît și noi, oamenii satului, trebuia să-l ajutăm la vreme, mai mult.

— Chiar n-ați făcut-o deloc?

— Păi, cum se vede, n-am făcut-o cît trebuia. Unii dintre noi parcă am avut o broboadă pe ochi. Cei care-i erau și mai aproape ca noi — la fel, ori știu eu ce să mai zic? Alții, mai mari decît noi toți, s-au făcut că nu văd. Iar el — cel arătat cu degetul acum pînă și de copiii satului — s-a tot înfundat în mocirlă. Puțin îi mai lipsea să nu se înfunde cu totul...

E adevărat, puțin i-a mai lipsit lui Ioan Paramanov, fostul primar al comunei Copălău, județul Botoșani, să nu se fi aflat acum printre oamenii privați de libertate. Șansa lui a fost că, în al doisprezecelea ceas, cum se spune, a intervenit ferm, exigent și drept ceea ce nu funcționase timp de aproape un deceniu: **opinia publică**, răspunderea fiecăruia față de activitatea dusă de un om investit cu o funcție sau alta. Și astfel, ceea ce se camuflase ani în șir a ajuns la cunoștința directă a forurilor județene, a altor factori de răspundere. Epilog firesc : destituirea. Adevărul nu poate fi tăinuit la nesfîrșit. El va ieși odată la urmă la lumină, nimeni nu are puterea să-l țină sub cobrc.

Primul pas greșit a fost săvîrșit de I. P. prin anul 1972. Viitorul primar era pe atunci profesor la școala generală din localitate. Preda matematica și se îndeletnicea în paralel cu multe ore de meditații plătite de proprii lui elevi. „Nu-i bine, contravii legii, te scoți singur în afara învățămîntului pentru abaterea asta" — l-a avertizat directorul de atunci al școlii, Mihai Gugoașă. „Vezi-ți de scaunul dumitale", i-a răspuns ofensiv și ofensator I. P. Cumva o asemenea replică a determinat din partea conducerii școlii o atitudine mai decisă, așa cum era și firesc? Nicidecum, și lucrul acesta nedumerește. Cu atît mai mult cu cît orice pedagog știe că a tolera primul pas greșit este echivalent cu a deschide, de fapt, poarta pentru alți pași asemănători. Dealtfel, asupra acestui adevăr elementar se pronunță cu tardivă fermitate chiar tovarășul Mihai Gugoașă: „Nu i-am pus în discuția personalului didactic și rău am procedat". A contribuit în schimb la... așezarea cărămizii de temelie a spiritului abuziv, a tendinței de căpătuială.

— De ce n-ați acționat fie și mai tîrziu?

— I. P. știa să se folosească de fiecare pas cîștigat. S-a „împrietenit" cu fostul secretar al comitetului de partid, ulterior scos din muncă. Acesta i-a încredințat diferite funcții fără a ne consulta. Cînd mai tîrziu ni s-a cerut părerea asupra profilului moral al acestuia, cei mai mulți dintre noi i-au ascuns lipsurile, au tăcut. Cale comodă, dar și lașă, o recunosc, mi-o reproșez mereu.

A recunoaște că într-o împrejurare sau alta ai dovedit lașitate nu înseamnă cîtuși de puțin că te-ai și spălat de vină. Ce i-a îndemnat pe oamenii din jurul lui I. P. la o asemenea conduită reprobabilă? Probabil că, în primul și în primul rînd, iar de aici pînă la răsturnarea scării de valori morale n-a fost decît un pas. Care s-a săvîrșit și acesta: aroganța a început să fie socotită drept un semn al... distincției, autorității; tupeul — drept curaj fondat pe competență, pe corectitudine; „punerea la punct" a unuia sau altuia dintre cei care îndrăzneau să-i arate lipsurile — drept intransigență față de atitudinile critice rău-voitoare, neconstructive. Simultan a aplicat alte „căi" utilizate de cei ca el: înrudirea prin alianță cu subalternii apropiați (s-a încumetrit cu vicepreședintele biroului executiv, cu alte cadre aflate în posturi „cheie"): cultivarea „prieteniei" cu diferiți factori de îndrumare și: control de la nivelul județului, utilizată drept „cortină" pentru cura satului. („N-ai ce să-i faci — comentau oamenii. Nu vezi cu cine se bate pe umăr?"). Pe lîngă acestea, mai avea o „calitate": aștepta cu răbdare momentul propice pentru a trage diverse foloase personale. De exemplu: construcția casei proprietate personală — palat, nu altceva, în comparație cu căminul cultural aflat în paragină — a început-o odată cu dezvoltarea spațiului de școlarizare din comună. Și chiar în imediata vecinătate a acestuia (!). N-a spus niciodată că-și însușește materiale de construcții (ciment, cărămidă, agregate de balastieră etc.). Ci că le... împrumută. Și le-a ținut „împrumutate" pînă li s-a pierdut de urmă. Meseriași a angajat și din rîndul celor ce lucrau pe șantierul școlii, șantier de care se ocupa personal. Nu știa nimeni unde și pentru cine lucrează: la casa primarului ori la construcția școlii! Și din nou s-a bucurat și în această împrejurare deosebit de rentabilă pentru el de tăcerea lașă a celor din jur. Deși toți știau, vedeau cum se petrec lucrurile, nimeni n-a sesizat nimic. Ceea ce îi dă aripi lui I. P., îi sădește încrederea că poate duce abuzul mai departe, nestingherit. Ține cînd și nu-mai cu cine dorește încălcările oficiale ale comunei; încalcă flagrant legea disciplinei în construcții; se folosește de sigiliul primăriei pentru a cumpăra — pe cale „legală" și la preț de stat — produse agroalimentare dintr-o altă localitate; utilizează o suprafață de teren din fondul funciar colectiv fără a o

FIȘIER SOCIAL

descurca ani în șir măcar cu un leu s.a.m.d

— N-ați știut chiar nimic despre aceste abateri?

— I-am întrebat pe secretarul biroului executiv al consiliului popular comunal, Ion Rizea, altfel om cinstit, lucrător corect.

— De fapt, nici n-aveam de unde să știu — se justifică acesta. Lucra aproape de unul singur în toate problemele. Cînd îi mai întrebam cîte ceva, îmi spunea să-mi văd de hîrtiile mele. Ca să nu mai adaug și faptul că-mi era teamă să mă pun în rică cu el, acum, în preajma pensionării...

Limpede! Cea mai comodă soluție: „a nu vedea". A rămîne în expectativă! A lăsa lucrurile să se rezolve de la sine! Ori de alții. Strategia struțului deosebit de păgubitoare pentru obște, pentru ceea ce se așteaptă de la un om cu o anume investitură. Strategia lașității, cum am mai consemnat la începutul acestor rînduri. Și totuși, între atîția oameni care au închis ochii s-a aflat unul care a ridicat glasul, încercînd să dea pe față adevărul. Un singur membru al comitetului comunal de partid a încercat să depășească această poziție de lașitate: — Mihai Iacob, directorul coordonator al școlilor din comună. Cu ce s-a ales reproșîndu-i primarului cîteva din abaterile săvîrșite? Cu trecerea printr-o tentativă de a fi eliberat pe nedrept, prin discreditare, din muncă. Se întîmpla chiar în ziua deschiderii anului școlar.

— Pînă la urmă ați rămas, totuși, la postul dv.

— Da, întrucît am mers imediat în audiență la comitetul județean de partid.

— Ați relatat cu acest prilej și despre alte abateri ale primarului?

— Nu. Eu am fost mulțumit că mi s-a rezolvat problema **personală**. Acum însă îmi pare rău. Mai ales că am fost și eu printre cei cărora li s-a reproșat cu asprime poziția adoptată. Dar am gîndit că alții trebuiau să se ocupe de toate astea...

Că ar fi trebuit să intervină și alții este foarte adevărat. Pentru că de comună răspunde în fiecare campanie agricolă cîte un activist de partid și de stat de la nivelul județului. De asemenea, comuna face parte dintr-un consiliu unic agroindustrial în fruntea căruia se află un alt activist. Înșiruirea ar putea continua. Nu mai este însă cazul. Abaterile fostului primar al Copălăului le-a semnalat, cu lux de amănunte, un țăran cooperator. Direct conducerii județului. Acestea au fost verificate de unul dintre secretarii comitetului județean de partid. S-a scos adevărul la suprafață, s-au hotărît măsuri severe, dar drepte, de destituire din funcție, de sancționare, inclusiv de recuperare a prejudiciilor financiare aduse colectivității. Pentru recuperarea unui alt prejudiciu va trebui să se muncească mult mai mult. La acesta se referă primarul de acum, Petru Mustață. „Este vorba despre încrederea oamenilor în cinstea și corectitudinea noastră".

Într-adevăr, Petru Mustață a numit lucrul cel mai de preț care putea fi apărat și la Copălău printr-o atitudine activă, exigentă, pătrunsă de răspundere.

Silvestri AILENEI
corespondentul „Scînteii"

LARGA PARTICIPARE LA MUNCĂ. Pe terenurile Întreprinderii pentru producerea legumelor de la Uzunu este în toi recoltarea cepei și altor legume de sezon
Foto : **E. Dichiseanu**

Legumele din grădini – cît mai repede la consumatori și la fabricile de conserve!

La aprovizionarea cu legume a capitalei participă, în afara unităților agricole aflate în Sectorul agricol Ilfov, și multe unități producătoare din județele Ialomița, Călărași, Teleorman și Giurgiu. În fiecare zi, din aceste județe sînt expediate sute de tone de roșii, ardei, vinete, ceapă și alte legume, la care se adaugă cantități importante de piersici și alte fructe. Cumpărătorii din București, cei care se ocupă de valorificarea acestor produse sînt de părere că magazinele I.L.F. ar putea fi aprovizionate mai ritmic cu toate sortimentele de legume. Ce trebuie întreprins în acest scop ? Pentru a găsi răspuns la această întrebare, am urmărit cum se desfășoară recoltarea și transportul legumelor în județul Giurgiu, județ care are o pondere importantă în aprovizionarea cu legume și fructe a Capitalei.

Din discuția cu tovarășul Victor Ghidarcea, secretar cu probleme agrare al Comitetului județean Giurgiu al P.C.R., a reieșit că acțiunile din legumicultura sînt concentrate acum în două direcții. Prima — recoltarea, transportul și depozitarea produselor destinate sezonului rece ; a doua — livrarea legumelor în stare proaspătă destinate aprovizionării piețelor din Capitală și din județ, precum și pentru industrializare. Astfel, a început și se desfășoară din plin recoltarea fasolei uscate de pe cele 4 000 hectare, lucrările fiind mai avansate în fermele Asociației economice de stat și cooperatiste Vedea și la cooperativa agricolă din Gogoșari. Pentru înlăturarea pierderilor, fasolea este strînsă cu dislocatorul, iar după două zile este treierată. Este însă nevoie să se acționeze mai energic pentru înlăturarea unor defecțiuni ce apar la combinele care recoltează direct fasolea, întrucît se înregistrează multe spargeri de boabe. Cît privește legumele în stare proaspătă, destinate aprovizionării curente a piețelor și Fabricii de conserve Giurgiu, există suficientă forță de muncă la recoltare, dar se întîmpină greutăți în transportul produselor la destinatari, mai ales din Capitală. Mijloacele de transport cu care se trimit legume spre Capitală sînt blocate chiar cîte o zi la I.L.F. Berceni pentru a fi descărcate. Chiar și la Fabrica de conserve Giurgiu descărcarea produselor se face cu întîrziere. „Avem o producție bună de legume — ne spune în încheiere secretarul comitetului județean de partid. Acționăm pentru mobilizarea locuitorilor de la sate la recoltarea legumelor, astfel încît să poată fi respectate graficele de livrare, dar trebuie rezolvată problema intensificării transportului, astfel încît produsele culese să nu stea grămezi în grădină".

Am urmărit la fața locului, în cîteva unități, cum se desfășoară recoltarea și livrarea legumelor. De la fermele I.P.L. Uzunu, unde se cultivă anual 1860 hectare cu legume, camioane încărcate cu ceapă și usturoi se îndreptau spre depozite, unde aceste produse urmează să fie păstrate pentru sezonul rece. Tovarășul N. Istrate, directorul întreprinderii, ne spunea că în toate fermele se muncește intens pentru buna întreținere a culturilor și aplicarea corectă a udărilor, astfel încît și în condițiile secetei din această perioadă să se obțină recolte mari de legume. O unitate mare producătoare de legume este Asociația economică de stat și cooperatistă Vedea. Aici s-au cultivat în acest an 860 hectare cu diferite legume, 280 hectare cu cartofi, 750 hectare leguminoase alimentare, la care se adaugă 160 hectare semînceri de legume. Din planul lunii iulie — de 3 855 tone — s-au livrat 3 850 tone. Potrivit graficului, în primele zile ale lunii august fermele asociației trebuiau să livreze către I.L.F. Berceni din Capitală importante cantități de produse. Tomate : luni — 15 tone, marți — 20 tone, miercuri — 20 tone, iar joi — 15 tone, dar au fost expediate, în medie, numai cîte 5 tone zilnic; ceapă uscată : luni — 15 tone și s-au dat 30 tone, marți — 20 tone, cantitate livrată în întregime, iar miercuri nu s-a livrat nimic din cele 20 tone. De asemenea, în primele zile ale acestei săptămîni s-au expediat cîte 2—3 tone de vinete, în loc de 4 tone cît era prevăzut în grafic, iar miercuri nu s-a preluat nimic.

Se ridică întrebarea : nu existau produsele respective ? Dimpotrivă, se găseau din belșug, multe recoltate gata. Fără să exagerăm cu nimic, am văzut culese și depozitate în vrac sau în lădițe vinete și roșii ce-ți furau ochii, una și una, dar care așteptau să fie expediate. Iată stocurile din seara zilei de 5 august : 20 tone tomate, 25 tone ceapă, 8 tone vinete, 6 tone ardei gras. După cum ne spunea tovarășul Miron Mihai, directorul asociației, două sînt cauzele care împiedică livrarea rapidă a legumelor către Capitală. O primă cauză constă în aceea că nu se asigură în fiecare zi capacitatea de transport solicitată. În ziua de 5 august, bunăoară, în loc de o capacitate de transport de 150 tone s-au asigurat camioane și remorci numai pentru 80 tone. Dar nici mijloacele de transport asigurate nu sînt folosite cum trebuie. În primul rînd din vina unității care preia producția. Camioanele cu legume trimise la I.L.F. Berceni din Capitală așteaptă cîte o zi pentru a fi descărcate. Din această cauză, pe o distanță de mai puțin de 100 kilometri, un camion face o singură cursă la două zile. Tovarășul Ion Dumitrescu, contabilul-șef al asociației, a ținut să adauge : „Adesea, delegatul I.L.F. ne spune : «dacă nu îmi dați cutare sortiment, nu iau nimic». Și asta în condițiile cînd graficul prevede ca din fiecare sortiment să se livreze anumite cantități ce se recoltează. Iar tovarășii de la I.L.F. Berceni ne joacă cum vor. «Nu putem lua toată marfa la calitatea întîi» — susțin ei, dar la piață toată se pune în vînzare la calitatea întîi".

Asemenea greutăți în ce privește preluarea și transportul legumelor întîmpină și alte unități cultivatoare din județ. C.A.P. Branișteа a avut în stoc, timp de patru zile, 20 tone de cartofi, deoarece I.L.F. nu a asigurat preluarea lor. De asemenea, în seara zilei de 5 august, în numeroase cooperative agricole din județ se aflau multe legume recoltate, care așteptau să fie expediate Capitalei sau piețelor din orașul Giurgiu. Cantități mari de caise și piersici de la I.A.S. Mihăilești, în loc să ajungă la consumatori, au fost puse la... borhot. Cît privește tactica de a se recurge la declasarea legumelor, cazul la care ne-am referit nu este deloc izolat.

Ce anume se cuvine subliniat în concluzie ? Datorită temperaturilor ridicate din aceste zile, tomatele, vinetele și alte legume se coc repede. Culesul legumelor din grădinile județului Giurgiu trebuie intensificat. Totodată, pentru a se evita orice pierderi, orice deprecieri, ele trebuie expediate în timpul cel mai scurt spre piețe sau la fabricile de conserve. Și în acest scop organele de specialitate au obligația să asigure zi de zi mijloacele de transport necesare și să urmărească buna lor utilizare.

Ioan HERȚEG
Petre CRISTEA

În județul Giurgiu, culesul decurge bine, dar multe produse recoltate rămîn în cîmp din cauza transportului defectuos

Cetățenii așteaptă vinetele, ...iar vinetele așteaptă transportul

CÎMPUL NU E CAMARĂ ! La una din fermele Asociației economice de stat și cooperatiste Vedea, sute de kilograme de vinete, recoltate și așezate grămadă, așteaptă prea mult sosirea mijloacelor de transport

URGENȚELE ACESTOR ZILE ÎN AGRICULTURĂ

(Urmare din pag. I)

Pentru ca legumele și fructele din grădini și livezi să ajungă în timp scurt la piață, în magazii sau la fabricile de conserve se cere ca transportul să fie bine organizat. În acest scop, organele de specialitate au datoria să asigure suficiente mijloace de transport. Or, pînă acum, în unele județe capacitățile solicitate nu au fost asigurate în întregime. Tot atît de adevărat este și faptul că, în unele unități agricole și centre de primire ale I.L.F., datorită defecțiunilor în organizarea muncii, încărcarea și descărcarea produselor se fac anevoios, ceea ce determină ca mijloacele de transport să nu poată efectua decît un număr redus de curse.

Pentru strîngerea la timp a recoltei de legume, fasole, cartofi și fructe se cer eforturi susținute, o mare mobilizare de forțe, astfel încît nimic din aceste produse deosebit de valoroase pentru consumul oamenilor să nu se piardă. De aci, și necesitatea ca organele și organizațiile de partid, consiliile populare să asigure ca în fiecare localitate și unitate agricolă să fie luate măsuri imediate în vederea mobilizării tuturor forțelor și mijloacelor la recoltarea legumelor, fructelor și cartofilor, a fasolei boabe și livrării acestor produse la fondul de stat, potrivit graficelor întocmite. Este necesar ca la această acțiune să fie atrași toți locuitorii satelor, inclusiv elevii și studenții aflați în vacanță, care vor fi plătiți pentru munca depusă, personalul administrativ și funcționarii din unitățile economice și sociale din comune. La fermele horticole situate în apropierea localităților urbane este bine ca la culesul legumelor și fructelor să participe elevi din școlile profesionale, funcționari din instituțiile și întreprinderile din orașe. Este în interesul unităților agricole, al populației de la orașe ca recolta de legume și fructe să fie strînsă ritmic, potrivit graficelor întocmite, evitîndu-se orice pierderi.

De la restanțe – la depășirea sarcinilor de export

La Întreprinderea de utilaj tehnologic din Buzău

Întreprinderea de utilaj tehnologic din Buzău. O unitate care a dobîndit în decursul anilor un apreciat prestigiu, deopotrivă în rîndul beneficiarilor interni, cît și externi. Rezultatele din primul semestru al acestui an nu sînt decît o nouă confirmare a acestei realități : planul a fost depășit la producția netă cu 14,2 milioane lei, la producția-marfă cu 1,04 milioane lei, iar la productivitatea muncii — cu 2 515 lei pe fiecare muncitor. Realizări însemnate s-au obținut și la alți indicatori de plan. Motive suficiente pentru ca, în general, colectivul să fie mulțumit de activitatea desfășurată. Dar o analiză mai amănunțită făcută de consiliul oamenilor muncii a scos pregnant în evidență acel adevăr bine cunoscut : **numai cînd sarcinile sînt realizate la absolut fiecare indicator în parte planul pe ansamblul întreprinderii poate fi considerat cu adevărat îndeplinit.** Or, aici, în primul semestru al acestui an nu au fost realizate integral sarcinile la export, cea mai mare parte a restanțelor provenind din trimestrul I.

Cauze și argumente s-au găsit : ba neacoperirea cu o parte din contracte, ba neconfirmări ale unor produse destinate partenerului extern, ba lipsa unor materiale. Lor li se adaugă și fenomenele de indisciplină și slabă organizare. Dar toate aceste simple constatări nu valorează nimic atît timp cît planul la export este nerealizat, cît în unitate există condiții pentru a fi satisfăcute nevoile economiei naționale. Aceasta a fost de fapt concluzia cea mai importantă la care a ajuns consiliul oamenilor muncii după o temeinică analiză. Și, ca urmare, s-a acționat grabnic pentru înlăturarea tuturor deficiențelor existente.

S-a trecut de îndată la **reorganizarea echipelor și a proceselor de fabricație în funcție de priorități, s-au redimensionat formațiile de lucru și s-au restructurat pe grupe de utilaje.** Toate formațiile de lucru au fost întărite cu muncitori și specialiști de înaltă calificare și cu o îndelungată experiență. Și întrucît multe din neajunsuri s-au datorat întreruperilor accidentale, s-a trecut, pe baza unui program minuțios, la **înlocuirea unor utilaje uzate și învechite cu altele moderne, de mare randament, fabricate prin autoutilare.** În timp record au fost concepute și realizate aici mașinile de debitat, instalația de șablaj, raboteze, dispozitive de ridicare a vaselor și multe alte utilaje și dispozitive. Sînt mașini și utilaje, unele de înaltă tehnicitate, care poartă deopotrivă semnăturile muncitorilor și specialiștilor, ale întregului colectiv al întreprinderii de utilaj tehnologic.

Dintre toate acțiunile întreprinse pentru recuperarea restanțelor la export, cele mai însemnate vizează însă **efortul susținut de concepție al colectivului consacrat modernizării produselor destinate partenerilor externi.** Astfel, într-o perioadă relativ scurtă s-a trecut la asimilarea de repere noi atît pentru export, cît și pentru nevoile interne. Au fost introduse în fabricație guri de vînt și răcitoare pentru furnale, coturi, teuri, reducții pentru cuptoare și instalații de rafinării. Efectul a fost dublu : pe de o parte au sporit simțitor cererile partenerilor externi, pe de alta s-a redus efortul valutar. Astfel, numai prin asimilarea reducțiilor se diminuează importul cu peste 2 milioane dolari.

Cînd se acționează hotărît și în mod organizat, nu există greutăți de neînlăturat

Tot ca o acțiune nouă și deosebit de importantă merită amintit faptul că s-a organizat, în întreprindere, un sector de cauciucare a vaselor de presiune. Această operațiune se făcea, pînă acum, prin cooperare cu alte întreprinderi din țară și dura 25—30 de zile. Acum durează doar 3 pînă la 5 zile, fiind eliminate în totalitate cheltuielile de transport, discuțiile interminabile, deplasarea oamenilor etc.

În sfîrșit, printr-o mai bună organizare a muncii s-a trecut la scurtarea timpului de pregătire și lansare în fabricație, prin eliminarea locurilor înguste, unde se gîtuia procesul de fabricație. Astfel, s-a dublat capacitatea de producție la sablaj și la raboteze, unde erau mari stagnări.

Sînt doar cîteva din acțiunile concrete întreprinse de întregul colectiv, sub conducerea organizației de partid, pentru realizarea planului la export. Iar faptul că s-a pășit pe o cale bună, că acțiunile întreprinse au găsit un teren fertil o dovedesc pregnant faptele. **Pe ansamblul trimestrului II s-a realizat peste plan la export o producție de 8,2 milioane lei, din care numai în luna iunie 5,5 milioane lei. În iulie, de asemenea, planul la export a fost depășit.** Se creează premise și chiar certitudini, așa cum dealtfel au precizat toți cei cu care am discutat — muncitori și specialiști, ca **pînă la finele trimestrului trei să fie recuperate în întregime restanțele la export.**

Se pune totuși întrebarea firească : toate aceste măsuri, acțiuni, fapte care au dus în ultimele luni la realizări de prestigiu au fost și pînă acum la îndemîna colectivului și sînt la îndemîna tuturor colectivelor, dar de ce s-a așteptat pînă cînd a apărut restanțe în realizarea planului la export ? De ce nu s-a acționat operativ din prima decadă, din prima lună a anului cînd s-a constatat că e o rămînere în urmă la acest indicator important — exportul. Aceeași întrebare o punem și celor din centrala și ministerul de resort. Cu atît mai mult cu cît măsurile și acțiunile întreprinse nu depășesc posibilitățile existente în întreprindere. Este bine ca cel puțin acum să se tragă concluzia că trebuie acționat cu hotărîre la timpul prezent, nu în numele celui trecut. Oamenii muncii de la I.U.T.-Buzău au dovedit că se poate, că totul depinde de ei pentru ca planul la export să fie îndeplinit.

Florea CEAUȘESCU

Produse noi și modernizate

Hotărîți să întîmpine marea sărbătoare de la 23 August cu noi și remarcabile succese în producție, oamenii muncii de la Întreprinderea de pompe „Aversa" — București desfășoară, în aceste zile, o activitate deosebit de rodnică. În primele 7 luni ale anului producția-marfă a fost depășită cu unu la sută, iar planul la export cu 12,8 la sută. Au fost fabricate peste plan 15 agregate de pompare de mare capacitate destinate stațiilor de pompare din sistemele de irigații. O atenție deosebită acordă colectivul de muncitori, tehnicieni și ingineri de aici înnoirii și modernizării producției. Astfel, în perioada care a trecut din acest an, nomenclatorul de fabricație al întreprinderii s-a îmbogățit cu noi sortotipodimensiuni de pompe destinate industriei chimice, petroliere, alimentare, miniere. Dintre noile tipuri de pompe asimilate amintim pompele de vid pentru fabricile de zahăr și pompele A.F. 300 și F.T. 150 pentru industria minieră — produse intens solicitate de economia națională. În fotografie : un nou lot de pompe este controlat înainte de a fi livrat beneficiarilor. (Gh. Ioniță).

TIMIȘOARA : Instalație de înaltă tehnicitate

La Întreprinderea „Electrometal" din Timișoara a intrat în fabricația de serie instalația de metalizare cu arc electric, prevăzută cu dispozitiv de avans și ghidaj automat. Noua creație tehnică românească, realizată în colaborare cu specialiștii de la Institutul de sudură și încercări de materiale Timișoara, are un larg domeniu de utilizare în recondiționarea pieselor și subansamblelor uzate, cum sînt : axe de motoare electrice, arbori cotiți, valțuri, palete de turbine, lagăre etc. De asemenea, instalația poate fi folosită și pentru acoperiri metalice anticorozive. Instalația poate fi utilizată în orice unitate deținătoare de mașini și utilaje ale căror repere și subansamble uzate se preteză la recondiționare. **(Cezar Ioana).**

CONTRASTE

„Vestigii arheologice" din... prefabricate

Poate evidențele contabile ale Întreprinderii „Granitul" din București consemnează, la capitolul „economii", multe lucruri pozitive, menite să probeze acel spirit gospodăresc pe care îl pretindem și ni-l pretindem cu toții. Ce se întîmplă însă la adăpostul hîrtiilor ?

Întreprinderea are un teren de sport. Și, probabil, ca să fie sigură că „îl are" l-a îngrădit cu armături metalice, folosite în condiții normale și în construcția de locuințe. Tot din fier sînt și stîlpii de susținere, înalți de peste doi metri și cu o circumferință de 114 mm. Am numărat peste o sută de astfel de stîlpi. Dar asta numai pe o singură latură a terenului de sport, de-a lungul drumului București-Dobroiești (pînă în apropierea lacului Pantelimon). Să înmulțim această cifră cu trei — pentru că împrejmuirea se întinde doar pe trei laturi, grație existenței lacului — și vom afla cu aproximație un prim record al risipei. Iar pentru ca decorul să fie cît mai insolit, undeva, în apropiere, s-a realizat un pavaj din panouri prefabricate — pereți ai unor locuințe ce nu vor mai fi — închipuind un fel de pistă de aterizare. Cam 400 panouri au fost folosite în acest scop. Numai că pînă acum pe această „pistă" n-au aterizat decît alte seturi de pereți. Sperăm că numai pentru depozitare și nu în „calitate" de rebuturi.

Pînă una-alta, copiii din cartier dispun de un excelent loc de joacă.

Un singur lucru ne îngrijorează : nu cumva generațiile viitoare să ia drept mărturie a unor vizite extraterestre toate aceste „glume" pentru care unii de la „Granitul" par să albă o adevărată vocație. Pînă una-alta, să întrebăm cîte blocuri devin... în atari condiții „vestigii arheologice" înainte de a fi fost construite ? **(Anica Florescu)**

„Răsăritul" unei inițiative

Se numesc profuri termoizolatoare și termogene. Cît ar fi ele de... profuri, rolul lor este deosebit de important în siderurgie : asigură creșterea gradului de scoatere a oțelului din lingouri. Se produc la secția din Cristian a Întreprinderii „Răsăritul" Brașov. La un moment dat, cererile au sporit brusc, producătorii din Cristian ajungînd în situația de a nu le putea acoperi. Varianta importului era iminentă.

Dar cei care s-au împotrivit au fost tocmai conducerea și specialiștii Întreprinderii „Răsăritul". Și nu numai că s-au împotrivit, dar s-au și angajat : „Vom găsi soluții pentru asigurarea în țară a întregului necesar de profuri antiretasură solicitate de industria siderurgică". Soluții care au fost găsite chiar în cadrul secției din Cristian. S-a organizat o linie tehnologică pentru producerea profului AIZO-11, solicitat de Combinatul siderurgic din Galați, chiar acolo la Cristian, în cadrul unei hale vechi, care urma să fie dezafectată. Dată fiind urgența rezolvării acestei probleme, proiectanții și specialiștii întreprinderii și ai Centralei industriale de produse refractare au trecut de îndată la proiectarea și realizarea noii linii tehnologice. Toți, muncitori și specialiști au muncit cot la cot, cu o rară abnegație și dăruire. Noua capacitate a fost pusă în funcțiune la numai 3 luni de la începerea lucrărilor. Rezultatul : numai în acest an se vor produce aici 6 000 tone de profuri de turnare care vor spori volumul producției întreprinderii cu multe milioane de lei, acoperind, totodată, integral necesarul de profuri de turnare al siderurgiei noastre.

O nouă demonstrație că atunci cînd se acționează cu pasiune și fermitate importurile pot fi diminuate sau chiar oprite a fost făcută. Și încă ceva : amenajarea halei, ca și executarea liniei de fabricație s-au făcut cu forțele proprii ale Întreprinderii „Răsăritul". Așa se explică de ce costul întregii lucrări a fost de numai 300 000 lei. Ceea ce înseamnă că fiecare leu cheltuit aduce o producție în valoare de 33—35 lei. Un frumos exemplu de inițiativă, de operativitate și de competență colectivă. **(Nicolae Mocanu).**

Pe șantierul Fabricii de zahăr din Calafat

PREA MULTE INCERTITUDINI ÎN PREAJMA TERMENULUI DE PUNERE ÎN FUNCȚIUNE

— Vă pot spune doar că fabrica trebuie să fie dată în exploatare la finele lunii august. Părerea mea personală contează mai puțin...

Așa a debutat discuția cu tovarășul Mircea Toma, din cadrul serviciului de investiții al Centralei de producție și industrializare a sfeclei de zahăr București, delegat pe șantierul Fabricii de zahăr din Calafat. Întrebarea noastră n-a fost întîmplătoare. Ea ne-a fost sugerată de stadiul și ritmul lucrărilor. Ambele nesatisfăcătoare. Pentru o mai fidelă punere în temă, iată pe scurt despre ce este vorba. La 1 august, cînd a mai rămas o lună pînă la scadență, planul pe total investiție apare îndeplinit în proporție de circa 45 la sută, în timp ce la lucrările de construcții-montaj realizările se ridică la 50 la sută.

Deci, sub aspect valoric, **Fabrica de zahăr din Calafat este construită numai... pe jumătate.** Sau altfel spus, constructorii vor trebui să realizeze într-o lună, chiar în această lună, cam tot atît cît au făcut în lunile anterioare luate la un loc. Și să precizăm că execuția acestui important obiectiv a început în ultimul trimestru al anului 1977. În fața acestei situații, comentariile sînt de prisos. Nu este de prisos însă să arătăm că, pe șantier, au loc săptămînal ședințe de comandament în care se tot stabilesc măsuri de redresare a situației, dar revirimentul preconizat nu s-a produs. Dealtfel, stadiile fizice ale diverselor sectoare ale fabricii, așa cum ne-au fost prezentate de ing. Elena Zidăriță, din cadrul Centralei de prelucrare și industrializare a zahărului București, aflată pe șantier, vorbesc de la sine : „Platforma de depozitare a sfeclei este executată în proporție de 35 la sută, secția de difuzie — 55 la sută, secția de purificare și evaporație — 35 la sută, secția de fierbere și cristalizare — 60 la sută, ca să mă limitez doar la cîteva dintre principalele secții de care depinde punerea în funcțiune. În plus, fabrica de zahăr nu va putea fi dată în exploatare fără două anexe : stația de epurare și aceea de alimentare cu apă, lucrări care, după ce au fost începute, au fost abandonate, urmînd să fie reluate cine știe cînd".

Ce cauze generează această stare de fapte ? În primul rînd, insuficiența forței de muncă. Pînă în primăvară aici au lucrat 200 de oameni. La ora actuală se află pe șantier vreo 530 de lucrători. În al doilea rînd, **organizarea procesului de producție, ordinea și disciplina pe șantier lasă mult de dorit.** Înainte de a discuta cu constructorul, am trecut prin șantier și am constatat că numeroși muncitori se plimbau fără nici un rost, unii chiar... jucau cărți ; alții se odihneau, dormind la umbra unui zid, încît te întrebi : ce caută astfel de oameni pe un șantier de construcții ? Sub presiunea timpului, decizii luate sînt uneori paradoxale. Constructorul afirmă că nu are suficientă forță de muncă. Refuză însă să fie ajutat de beneficiar cu 150 de lucrători calificați în meseriile de care e nevoie acum pe șantier. Tot constructorul justifică ritmul necorespunzător de lucru prin aceea că beneficiarul nu a adus pe șantier utilajele necesare, fără să-și facă prea multe probleme cu faptul că, sub ochii lui, se află în stoc circa 1 300 tone de echipamente. Tovarășul Dumitru Ciucă, inginer-șef al șantierului de montaj, este însă de altă părere. „Dacă constructorul ar asigura front de lucru, s-ar putea trece imediat la montarea filtrelor concentratoare, aparatelor de vacuum etc., adică a unui volum de circa 800 tone utilaje aflate în stoc".

Nici beneficiarul nu poate fi absolvit de răspundere, iar răspunderea sa este foarte mare. Practic, nu și-a îndeplinit rolul de coordonator al lucrărilor pe această importantă platformă de investiții, neajuns reflectat în modul cel mai elocvent în situația asigurării utilajelor tehnologice. O precizare se impune : chiar dacă toate lucrările ar fi fost executate și utilajele aflate în stoc montate, Fabrica de zahăr din Calafat tot n-ar fi putut intra în funcțiune. De ce ? Pentru că **lipsesc mari volume de utilaje de primă importanță.** Nu poate fi ocolită întrebarea : în ce măsură beneficiarul, conducerea centralei de resort au acționat pe lîngă furnizori și au reușit să-i determine să-și onoreze obligațiile ? În momentul de față, secția de confecții și construcții metalice din Curtea de Argeș are o restanță de 115 tone, iar I.M.U. Medgidia a transferat contractul de pompe de circulație și electropompe Întreprinderii „Aversa" din București, care nu a executat nimic.

În locul unei puternice mobilizări a forțelor, acum, pe șantier asistăm la „pasarea" responsabilităților. Constructorul și beneficiarul dau vina unul pe altul pentru întîrzierea lucrărilor. Timp pentru discuții însă nu a mai rămas. În prezent, eforturile tuturor factorilor răspunzători de realizarea acestui obiectiv trebuie concentrate în vederea finalizării rapide a investiției. De aceea, o intervenție promptă a ministerelor de resort, a tuturor celorlalte organe responsabile este absolut necesară în vederea redresării urgente a situației lucrărilor de la Fabrica de zahăr din Calafat, pentru ieșirea din nejustificatul impas actual.

Nicolae PETOLESCU
Aurel PAPADIUC

CULTIVAREA LIMBII
componentă a demnității unui popor

Cultivarea limbii este un act de autodisciplină, o componentă a demnității fiecăruia și totodată a demnității fiecărui popor, o imagine vie a respectului față de propria noastră viață spirituală și față de statutul nostru social. A vorbi corect presupune să vorbim cum vorbește poporul, făuritorul limbii, și nu neapărat după rețetele unora care ignoră, practic, caracterul viu, dialectic al limbajului.

Mă gîndesc la vorbirea prin care oamenii comunică zilnic, fără a folosi, în fond, mai mult de cîteva sute de cuvinte, dar pe care le pot îmbina și rosti în infinite feluri pentru a obține o exprimare **clară** din punct de vedere logic, **corectă** din punct de vedere fonetic, morfologic și sintactic, **nuanțată** din perspectiva vocabularului, **expresivă** sub raport stilistic. Mă refer, adică, la vorba pe care poetul o numea „pasăre măiastră cu cuib în inima noastră", la vorbirea care se identifică pe deplin cu propria noastră personalitate, cu capacitatea fiecăruia de a învăța limba maternă, de **a o** cultiva și a o respecta.

„Existența și durata unui popor — scria poetul Al. A. Philippide — *își găsesc expresia cea mai adîncă și totodată sprijinul cel mai solid în existența și în durata limbii pe care acel popor o vorbește (...), cultivarea limbii, înțelegînd prin aceasta, în primul rînd, apărarea ei de stricăciune și păstrarea spiritului ei adînc chiar în inovațiile și în transformările ce i se aduc (și care sînt întotdeauna de detaliu) trebuie să fie o îndatorire importantă a fiecăruia dintre noi".*

Aceasta e o îndatorire personală a fiecăruia, indiferent de categoria socială din care face parte și de meseria practicată. Tentative, fireste izolate și neputincioase, de stricare a limbii se ivesc din partea semidocților, a celor ce folosesc argoul și jargonul ori a celor cultivați care îl reproduc din snobism, ca și din partea unor sclifosiți care încep să dea limbii o intonație complet străină de structura ei.

În stare latentă în dicționar, în vocabularul nostru pasiv, cuvintele n-au personalitate, sînt reci, incolore și inodore. Vorbitorul le împrumută dogoarea temperamentului său, le însuflețește, le dă culoare și vibrație specifică, deci (întrucît „vorba-i pasăre măiastră cu cuib în inima noastră") mai întîi grijă mare față de rostirea însuflețită a cuvintelor. Însuflețită, trăită, și nu bombastică și îngîmfată. Dacă alegem nepotrivit un cuvînt, să zicem **fortuit** și înțelegem prin el forțat, cită vreme el exprimă ideea de întîmplător, din întîmplare, înseamnă că ni l-am însușit greșit și, folosindu-l nepotrivit, ne expunem ridicolului. O eroare similară comitem atunci cînd zicem **lucrativ** pentru lucru, muncă. Am văzut, de pildă, o firmă pe care scria greșit „cooperativă lucrativă" — greșit deoarece lucrativ înseamnă ceva ce aduce cîștig și nu ceva ce ține neapărat de muncă, lucru. Ca să rămînem tot în sfera cuvintelor de origine latină, atragem în continuare atenția asupra altor erori care se comit frecvent în pronunțarea unor cuvinte precum **itinerant**, în loc de itinerant, care vine de la latinescul drum — iter, eris. Epenteza lui **n** este, evident, o gravă eroare. Auzim adesea **mai superior**, expresie greșită, deoarece cuvîntul superior conține în el noțiunea de superioritate și adăugarea lui **mai** e un pleonasm. Am auzit chiar în zilele acestea la televizor pleonasmul **e greu și dificil!!!** Tot pleonasme comitem atunci cînd zicem **își aduce aportul**, întrucît apporter în limba franceză înseamnă chiar a aduce. De asemenea, cum de atîtea ori s-a atras atenția, e greșit să spunem: **a revenit înapoi, avansați înainte, coborîți jos, urcați în sus, cei mai superiori**, întrucît repetăm conținutul primului termen și realizăm ceea ce se cheamă un pleonasm.

Multe greșeli se ivesc atunci cînd adverbul este luat ca adjectiv și acordat cu substantivul, în loc să fie raportat la verb, cum e firesc. Astfel, auzim: pumni **destui** de puternici, în loc de pumni **destul** de puternici, **sau** copii **noi** născuți în loc de copii **nou** născuți, adică recent.

Desigur, nu intenționăm să facem un inventar al greșelilor din limbajul unor vorbitori de astăzi. Avem excelenți lingviști care au făcut-o și o fac în chip strălucit. Dorim numai să atragem atenția asupra existenței prea multor erori în vorbirea actuală și, mai ales, să atragem atenția celor ce le comit că ele nu-i onorează, că se cer evitate întrucît aruncă asupra vorbitorilor o umbră neagră de subliniat ridicol. Limba, fie ea și maternă, se învață de la părinți, de la popor, dar și în școală, din manuale și gramatică.

Oricît ar părea de ciudat, trebuie să căutăm mereu în dicționar, chiar pentru a cunoaște sensul cuvintelor din limba maternă. Nu e nici o rușine. E un semn de seriozitate și de respect pentru noi înșine. Recent, niște prieteni muncitori mi-au cerut să le indic un foarte bun dicționar explicativ al limbii române fiindcă — ziceau ei — îi simțeau imperios nevoia.

O ediție dintr-un dicționar explicativ al limbii române contemporane trebuie să se găsească în fiecare casă. Cu atît mai mult în casele unde există și copii de școală. Nu e deloc deplasat ca un om al muncii din orice domeniu să aibă permanent cu el un carnet în care să-și noteze cuvintele al căror sens nu-l cunoaște, pentru a le căuta apoi în dicționar. N-ar fi deloc de prisos ca întreaga presă, scrisă și vorbită să acorde o atenție mai mare cultivării limbii române, să-i apere puritatea, să o ferească de stricăciune, fără a o izola de influențele obiectiv necesare din alte limbi. Ar fi, de asemenea, bine ca în toate satele, în toate fabricile și uzinele, în toate marile instituții administrative să se formeze cercuri de cultivare a limbii române pentru a determina o mișcare de masă în apărarea corectitudinii și expresivității limbii noastre. În asemenea cercuri ar fi bine să se implice lingviști, scriitori, ziariști, artiști dramatici și profesori de limbă română care să lămurească problemele fundamentale ale vorbirii corecte, dar să și învețe de la cei ce lucrează nemijlocit în producție, să surprindă tendințele limbii vorbite, ale vocabularului diverselor meserii și să le fructifice în studii teoretice spre folosul tuturor vorbitorilor de limbă română. În felul acesta, cu toții am deveni mult mai responsabili față de vorbirea noastră și față de destinele limbii române.

Opinii pe tema „CUM VORBIM?"
de Ion DODU BĂLAN

Un festival al tinereții

Integrat organic în Festivalul național „Cîntarea României", concursul dotat cu „Trofeul Amara" și destinat interpreților amatori de muzică ușoară, aflat la cea de-a XIV-a ediție, s-a bucurat în acest an de aprecieri unanime, avînd un succes de public fără precedent. La cele două spectacole-concurs și la gala laureaților, grădina „Cinemascop" din stațiunea balneară Amara a fost pur și simplu asaltată de cei veniți la tratament și odihnă, de iubitorii muzicii ușoare din municipiul Slobozia și localitățile învecinate.

Prezența pe listele de concurs a unor interpreți cu prestigioase cărți de vizită reprezentînd majoritatea județelor țării a făcut ca această interesantă întrecere artistică să atragă peste 6 000 de spectatori, care au încurajat cu obiectivitate pe cei mai valoroși soliști. Întrecerea a demonstrat pregătirea temeinică a fiecărui concurent, juriul avînd o sarcină deosebit de dificilă în ierarhizarea premiaților.

În discuția purtată cu compozitorul și muzicologul **Vasile Donose**, președintele juriului, despre virtuțile festivalului, organizat de Uniunea compozitorilor din Republica Socialistă România, Radioteleviziunea română și Consiliul de educație politică și cultură socialistă al județului Ialomița, se remarcau **calitățile vocale și interpretative, repertoriul valoros și predilecția pentru șlagăr, care au asigurat o notă generală de optimism.** Interlocutorul nostru evidențiază faptul că **„«Trofeul Amara» are un rol deosebit în stimularea tinerilor interpreți de muzică ușoară și nu întîmplător aici s-au făcut remarcate, în anii de debut, Mihaela Oancea, Angela Ciochină și alte voci ce pot fi ascultate în emisiunile Radioteleviziunii române. Felicitînd gazdele pentru organizarea deosebită și aducînd sincere elogii publicului, care s-a dovedit un competent cunoscător al muzicii ușoare, se recomandă viitorilor concurenți o mai atentă apropiere asupra creațiilor acelor compozitori ale căror lucrări le pot oferi posibilități mai mari în etalarea calităților vocal-interpretative".**

Deși concursul a avut loc la Amara, județul Ialomița nu a avut nici un reprezentant, iar răspunsul la aceasta întrebare ce se impune a fost: „Festivalul tinereții de la Amara nu mai este de mult un concurs interjudețean unde te poți prezenta cu orice și oricum. Ștacheta valorilor a fost ridicată la cote aproape profesioniste și nu este cazul de a veni în fața a mii de spectatori cu orice fel de voce".

Premiile au fost acordate interpreților:

„Trofeul Amara" '81 — Viorica Nandrea (județul Cluj); Premiul Uniunii compozitorilor din Republica Socialistă România — Cleopatra Fărgău (județul Bihor); Premiul tinereții — Mariana Burcă (județul Brăila); Premiul I — Mioara Popa (județul Argeș); Premiul II — Valencia Chirica (județul Botoșani); Premiul III — Carmen Chirculescu (municipiul București); Premiul Consiliului județean al sindicatelor Ialomița — Paul Iliescu (municipiul București); Premiul special al juriului: Florentina Ghiovsenian (județul Constanța); Premiul de popularitate al ziarului „Tribuna Ialomiței" — Lucica Buhuși (județul Vaslui); Mențiunea I — Elena Burcă (județul Brăila); Mențiunea II — Gheorghe Rizea (județul Olt).

Mihai VIȘOIU
corespondentul „Scînteii"

De la ADAS

Administrația Asigurărilor de Stat — ADAS — aduce la cunoștință conducătorilor auto profesioniști că au posibilitatea să contracteze **asigurarea facultativă de răspundere civilă auto** la reasonsabilii cu asigurările din unitățile socialiste, agenții și inspectorii de asigurare sau, direct, la orice unitate ADAS.

Totodată, ADAS recomandă conducătorilor auto profesioniști care au contractată această asigurare să posede asupra lor, permanent, contractul de asigurare încheiat, pentru a putea fi prezentat, în cazul întîmplării unui eveniment asigurat nedorit, organelor de miliție care constată accidentele de circulație.

„La încredere, omul răspunde prin încredere"

„Dacă vreți să cunoașteți un organizator de partid care știe cum se cîștigă încrederea oamenilor cu vederea, să-mi spună ce program avea pentru ziua următoare. Avea un program foarte încărcat. Începea din zorii zilei la grajdurile unei cooperative agricole colective și se termina seara tîrziu, cu verificarea unor măsuri privind grădinițele de copii și încercarea de a convinge o harnică și conștiincioasă primăriță, traumatizată de o tragedie familială, să plece undeva în concediu de odihnă.

Deoarece nu mi-am notat nimic, seara tîrziu, cu ajutorul organizatorului de partid, am reconstituit documentarea. Răsfoind notițele, observ că nu urmează firul zilei de lucru, că episoadele se interferează cu păreri ale organizatorului de partid despre specialiști, cu evocări ale unor întîmplări care i-au întărit o convingere sau i-au spulberat o prejudecată. La rîndu-mi, îmi amînteam de cele auzite de la oamenii locului despre Ion Răducu, problemele discutate cu ei, de interes general sau personal, despre o zootehnistă care a venit plîngînd pentru că un oarecare inspector o amenințase cu amendă, despre unele întîmplări hazlii de la „institutul de limbi străine", cum i se spune cazanului de țuică, povestite de un sătean.

Profesia inițială a lui Ion Răducu — muncitor agricol. Vocația — a se face înțeles de oameni, o dominantă de caracter pornită de departe, din vremea copilăriei și adolescenței sale, fiu de țărani, care s-a lovit de la început de duritățile vieții, învățînd în confruntarea cu ele adevăruri fundamentale, direcționîndu-i rosturile existenței.

Este adeptul mentalității țărănești: adică să te încrezi mai mult în ceea ce vezi și mai puțin în ceea ce auzi sau, altfel spus, fapta și vorba să se suprapună pe deplin. Nu se ghidează după anume reguli de a cîștiga încrederea oamenilor pentru a-și dovedi sieși — de dragul unui orgoliu — ceea ce este în stare, ci, în tot ce întreprinde, pornește de la încrederea în idealul pe care-l slujește. Mi-a vorbit despre oameni de „cursă scurtă" și de „cursă lungă", de preferința de a lucra cu oameni cu „explozie". Încrederea se capătă de cele mai multe ori treptat, dar există momente și situații în care o cîștigi imediat sau o pierzi pentru totdeauna. Cei din comuna Paltin își mai amintesc și astăzi de tînărul ingenios, bine ca în toate satele, în toate fabricile și uzinele, în toate marile instituții administrative să se formeze cercuri de cultivare a limbii române pentru a determina o mișcare de masă în apărarea corectitudinii și expresivității limbii noastre. În asemenea cercuri ar fi bine să se implice lingviști, scriitori, ziariști, artiști dramatici și profesori de limbă română care să lămurească problemele fundamentale ale vorbirii corecte, dar să și învețe de la cei ce lucrează nemijlocit în producție, să surprindă tendințele limbii vorbite, ale vocabularului diverselor meserii și să le fructifice în studii teoretice spre folosul tuturor vorbitorilor de limbă română. În felul acesta, cu toții am deveni mult mai responsabili față de vorbirea noastră și față de destinele limbii române.

COMUNISTUL — OM DE ACȚIUNE

structor de partid, de însuflețirea cu care le vorbea de șosele asfaltate, de electrificare, de cămin cultural și multe altele ce aveau să schimbe fața comunei. La început, unii l-au ascultat cu indoială, ba cînd a fost vorba de construirea unei șosele nu au fost de acord, din diferite motive. A strîns atunci bătrînii satului și ei au hotărît cum și ce fel și șoseaua a fost construită. A plecat Răducu din Paltin, dar oamenii deja începuseră să privească altfel lucrurile și ceea ce le prefigurase tînărul instructor este astăzi realitate. Acum citiva ani, la Tițești, a muncit cot la cot cu întreaga suflare a satului, zi și noapte, pe ploaie și vînt, să strîngă într-un timp record 1 500 tone de porumb și să construiască și pătulele necesare adăpostirii recoltei. Sau cînd un incendiu amenința casa unui gospodar, a improvizat o echipă de pompieri din care și el însuși a făcut parte pentru a stinge focul. Au fost momente în care a cîștigat pe loc stima și prețuirea oamenilor.

În ziua în care l-am însoțit, organizatorul de partid a luat la rînd toate unitățile de pe raza consiliului unic, a vorbit cu zeci de cooperatori, mecanizatori, ingineri, s-a „războlt" prin telefon cu niște funcționari din Focșani, care tergiversau trimiterea unor materiale. A rezolvat pe loc mai multe lucruri mărunte. „Lucruri mărunte? — Și cărămida este măruntă, pe lîngă o casă, dar pentru a ridica o clădire de ea ai nevoie în primul rînd", medita organizatorul de partid, care a continuat: „Nu știu dacă ați luat seama că de cele mai multe ori nu eu sînt acela care rezolvă problemele". Într-adevăr, el le cerea oamenilor să gîndească, precum în cazul discuției cu Aurel Girleanu, tînăr inginer la ferma zootehnică de la C.A.P. Bogza. Inginerul nu era mulțumit de disciplina din sectorul său. A fost întrebat cam la ce soluție s-a gîndit. N-a stat mult pe gînduri, probabil îl preocupau mai de mult aceste lucruri, și a schițat măsurile necesare. Apoi a urmat „explozia". „Eu zic să începem chiar de acum să aplicăm ideile dumitale", a fost de părere Ion Răducu.

N-am putut să nu reținatitudinea lui plină de înțelegere, de grijă, discret ascunsă, față de intelectualii satului. Mi-a explicat și de ce: „Am experiență în privința asta. Este hotărîtor pentru viața unui tînăr specialist pe mina cui pică atunci cînd vine din facultate. De aceea atrag mereu atenția secretarilor comunali de partid, conducerilor unităților să le acorde de la început tot sprijinul posibil, să-i primească cu căldură și înțelegere. De curînd, unei familii de ingineri i-a fost repartizată o locuință. Cu acest prilej am organizat o mică ceremonie pentru noii locatari, le-am urat să fie fericiți și să se înțeleagă bine, am ciocnit cîte un pahar. Să mai spun ce emoționați au fost? Acum ei știu cine le sînt adevărații prieteni, cui trebuie să se adreseze la necaz".

Organizatorul de partid are o mare dorință, ca și celelalte unități agricole din raza consiliului unic să se ridice la nivelul C.A.P. Timboiești, exemplar în toate privințele: zootehnie, viticultură, cultura mare, bunăstare) pentru toți cooperatorii. Condiții sînt. Vor trebui însă mobilizate conștiințele, o luptă mai hotărîtă împotriva rutinei, imobilismului, mărunțelor interese de grup și, înainte de toate, va trebui să crească încrederea oamenilor în forțele lor.

Și Ion Răducu este convins că acest lucru e posibil. Precum convins este și autorul acestor rînduri că primul secretar avusese perfectă dreptate în cele spuse despre organizatorul de partid de la Sihlea.

C. VARVARA

Universul tehnicii în arta contemporană

— Iată, mi-am zis, privindu-vă o serie de tablouri (dealtfel ele au putut fi văzute într-o expoziție de la Galeriile de artă ale municipiului București) cum poate universul tehnic să producă emoție artistică. Așezarea în cadru a rotilor dințate, a mașinilor, elicelor, cristalelor și tuturor celorlalte forme și obiecte care v-au atras atenția, culorile cu care le-ați pictat, modalitatea artistică abordată, experiența profesională, talentul au jucat un rol important. Esențialul însă în obținerea atmosferei de poezie, de căldură, de intimitate ce învăluie tablourile dv. mi se pare a fi iubirea cu care v-ați apropiat de universul tehnic, convingerea profundă că tocmai această iubire este capabilă să îi confere vibrații umane, să îi sporească frumusețea.

Ce punți v-au apropiat de universul tehnicii? Și, bineînțeles, care au fost dificultățile artistice întîmpinate în această ambițioasă aventură de creație?

—Mă simt atrasă de mecanisme, de elemente industriale, de detalii tehnice, de roți și șuruburi, de obiecte care, în aparență nu ar inspira poate prea multă plasticitate sau poezie și în care omul, fără să fie ilustrat, este totuși o prezență concretă, creatoare. Universul tehnic joacă un rol extrem de important în viața oamenilor contemporani, în formarea personalității, a psihologiei lor. În aceeași măsură sînt atrasă și de forme din natură. Între tehnică și natură trebuie să păstrăm cu multă grijă o permanentă comuniune. Problema pe care mi-am pus-o și la care vă referați vorbind de „aventura" mea artistică în universul tehnicii a fost de a găsi o soluție de îmbinare armonioasă, de asociere logică și plastică între niște elemente de contrast. Contrast determinat atît de proveniența lor, cît și de materialul, de structura lor, de construcția lor formală. Mi-am propus, în mod deliberat, să înlătur ilustrativismul naturalist.

— Atît formația profesională, cît și tematica abordată conțin date care în mod logic v-ar fi indemnat spre compoziții de anvergură, spre arta monumentală. Ați preferat, în schimb, recuzita, regia naturii moarte a compoziției de mici dimensiuni. O regie nu doar de culoare, de combinații formale, ci și de semnificații. Fiecare tablou are o cheie, indeamnă privitorul să deslușească un simbol, să vadă, dincolo de silueta și culoarea unui ae-roplan amintind de Vlaicu, dincolo de geometria unor cristale, un elogiu adus Zborului mințit omenești, îndrăznelii creatoare, geniului tehnic românesc, setei de rigoare, de perfecțiune a contemporanilor.

— În afară de rigoarea cu care am încercat să-mi organizez compoziția, pe cît posibil de un echilibru perfect și într-o gamă de culoare care să sporească gradul de sugestie al temei respective, mi-am pus problema, de la bun început, deci de la primele schițe de idee, a unor determinări simbolice. Simboluri care să justifice acea asamblare de obiecte contrastante, acea aparentă înșiruire pe care ar reprezenta-o semnificația lor ca obiect în sine. Personal, consider că arta în general, pictura și poezia în special, nu pot fi înțelese total de la prima vedere sau citire. Cred că adevăratul proces de cunoaștere a unei opere de artă se bazează pe o înțelegere treptată, gradată, care dă sens și profunzime judecății de valoare și, totodată, generează privitorului bucuria lăuntrică a descoperirii.

— Se poate întîmpla ca unghiul privitorului să nu corespundă întotdeauna cu gîndul intim al artistului. Vă propun să vă referiți la cîteva din simbolurile urmărite cu precădere în unele lucrări ale dv.

— Cred că este destul de simplă cheia acestor simboluri. Oricare privitor ar putea deschide ușile metaforei plastice. De exemplu, în compoziția „Concasor" am adăugat concasorului, care este o mașină foarte interesantă ca formă, o plajă pe care se află niște scoici și valurile care în continua lor zbatere...

— ...concasează și ele...

— ...concasează și transformă materia incontinuu.

— Care sînt preocupările actuale și de perspectivă în domeniul graficii, artei monumentale, al tapiseriei, știut fiind că abordați toate aceste tehnici?

— Sînt, într-adevăr, tentată să lucrez în toate domeniile la care v-ați referit. Uneori chiar simt nevoia unei variații în ceea ce privește concepția de proiectare și diversitatea materialelor. Singurul motiv însă care mă oprește să concretizez aceste proiecte este lipsa de timp.

— Ce ați dori să remarcați din experiența pe care v-a prilejuit-o dialogul cu publicul iubitor de artă?

— Remarc o receptivitate impresionantă a publicului față de nou. În special la generația tînără. Acest fant mă bucură foarte mult. Fiind și cadru didactic, încerc ca prin tot ce-mi stă în putință să contribui la educația acestui tineret. Cu riscul chiar de a-mi sacrifica mult din timpul pe care-l acord muncii mele de creație. Dar, de fapt, în ultimă instanță, nu este un sacrificiu, ci o satisfacție împlinită.

— Împreună cu studenții de la catedra de artă monumentală ați realizat la Medgidia și la Monumentul Trophaeum Traiani de la Adamclisi lucrări de o deosebită amploare. Ele sînt un exemplu de integrare activă, creatoare, a studenților și cadrelor didactice în actualitate, de conlucrare fericită cu arhitectura, cu urbanistica. Aveți și în continuare astfel de obiective?

— Avem foarte multe proiecte în acest sens. Catedra noastră are contracte pe care le vom executa și anul acesta și pe viitor. Vom continua, de pildă, lucrarea de la pavimentul mozaicului din Constanța. La Liceul „Nicolae Bălcescu" din Capitală vom executa niște mozaicuri de amploare. De asemenea, avem la Alexandria un contract pentru mai multe lucrări de artă monumentală, printre altele la casa de cultură a acestui oraș care înaintează impetuos pe calea industrializării. Un capitol important îl vor constitui în munca noastră lucrările de restaurare la muzeele Tătărescu și Storck.

— În încheierea acestui dialog, vă propun să ne întoarcem la locul universului tehnicii în creația dv.

— Este o temă pe care cred că n-o voi părăsi. Aceasta, deoarece simt că poartă în ea un izvor generos de inspirație. Universul tehnic atrage din ce în ce mai mulți oameni, el fiind determinant pentru civilizația modernă. Revoluția industrială din țara noastră este un proces în fața căruia arta nu a rămas indiferentă. Arta poate asimila creator universul științei și tehnicii contemporane. Trebuie să-l explorăm însă în adîncime, în intimitate, să-i descifrăm ecuațiile, să-i adăugăm într-un mod mai original vibrația sensibilității și gîndirii noastre, poezia idealului nostru de viață și de frumos, specificul pămîntului și cerului românesc.

C. VIȘAN

Dialog cu pictorița **Simona VASILIU-CHINTILĂ**

LUGOJUL — AZI

Lugojul — municipiul de pe Timiș — cunoaște, asemenea tuturor localităților patriei, profunde și necontenite transformări înnoitoare. An de an, zestrea sa urbanistică se îmbogățește cu noi blocuri de locuințe, alte edificii social-culturale și obiective edilitar-gospodărești. De curînd, în zona „Strand" s-a dat în folosință cel de-al 160-lea apartament. Aici, precum și în alte zone ale municipiului vor fi construite și date în folosință pînă la finele anului încă 340 de apartamente. În prezent, se află în curs de finalizare lucrările de construcție a unui bloc pentru 400 de tineri muncitori de la Întreprinderea de utilaje de ridicat și transportat, o cantină cu 700 locuri, unde vor servi masa oamenii muncii de pe platforma industrială din Calea Timișoarei, mai multe magazine în zonele „Complex 5" și „Micro 4", însumînd peste 1 200 mp suprafață comercială etc. Rețelele de apă și canalizare, extinse în primul semestru cu 4 și, respectiv, 1,8 km vor fi prelungite cu alți 2,2 km. Iată, succint, cîteva repere pe calea progresului, a ridicării continue a calității vieții în această străveche așezare bănățeană. **(Cezar Ioana).**

Neurochirurgia românească în fața exigențelor actuale

În viața și activitatea noastră medicală gîndim și simțim în profundul său adevăr afirmația secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu: „Medicina nu este o profesiune ca oricare alta". Continuînd ideea și păstrînd respectul pentru toate specialitățile medicale, credem însă că, în lumea medicală, neurochirurgia nu este o specialitate ca oricare alta. Plină de dificultăți și incertitudini, acționînd pe materia nervoasă, materie ce reprezintă forma de supremă organizare în univers, neurochirurgia are de înfruntat nu numai la noi, ci peste tot în lume, numeroase aspecte organizatorice, probleme de cadre, de concepție și dintotdeauna cu implicații economice. Fiind o specialitate mai aparte, neurochirurgia nu poate fi prinsă totdeauna în legile generale sanitare în tot ce are specific și necesar. În această situație, pentru asigurarea vieții și dezvoltării sale — ca specialitate — a fost, este și va fi necesară totdeauna obținerea unor decizii cu caracter particular. Aceste decizii se realizează numai prin efortul perseverent al celor ce și-au închinat viața cu pasiune neurochirurgiei.

Înființată acum trei decenii, Clinica de neurochirurgie de la Iași avea un singur pavilion cu 32 paturi și o sală de operații de neurochirurgie. Astăzi avem o clinică cu 152 de paturi, o secție de terapie intensivă cu 30 de paturi pentru bolnavi neurochirurgicali și 5 săli de operație.

Se știe bine că activitatea în clinică înglobează o serie de aspecte din explorarea clinică și paraclinică, ce întrunesc un mare volum de muncă, în care factorii timp, tehnicitate, forță fizică, dar mai ales inteligență sînt prezenți într-o succesiune permanentă.

Privind astfel cifrele ultimului an, comparativ cu cele ale primilor ani de activitate, sînt convins că pe atunci nu le-aș fi putut prevedea amploarea, mi s-ar fi părut incredibile. Dar cîte nu s-au schimbat în România în acești 30 de ani în binele asistenței noastre medicale, în binele vieții poporului și statului nostru, care păreau pe atunci la fel de incredibile!

Într-un deplin acord al asistenței bolnavului cu procesul de învățămînt am realizat în Moldova o rețea de neurotraumatologie — prin cursuri postuniversitare — rețea ce se dezvoltă an de an, ținînd seama de dinamica numărului de accidente rutiere, cu patologia nouă a celor accidentați: numărul acestora este mai mare în ultimul timp decît al celor bolnavi de rinichi sau ficat. Pentru a acționa rapid și integral am reușit să stabilim o legătură medicală directă, un limbaj comun și o concepție comună în ingrijirea traumatizatului cranio-cerebral, a celui vertebro-medular sau a politraumatizatului cu implicația sistemului nervos. Se realizează o colaborare armonioasă între echipe medicale diferite, situate uneori la sute de kilometri distanță, într-un efort comun medical, uman și economic pentru salvarea în timp util a bolnavului.

De la posibilitățile modeste de acum trei decenii am ajuns ca în prezent să abordăm, în activitatea operatorie, toate capitolele patologiei chirurgicale a sistemului nervos; experiența noastră acumulată a ajuns să înglobeze cifre ce ajung sau depășesc statistici mari ale unor centre neurochirurgicale reputate pe plan mondial. Dintre acestea amintim neoformații intracraniene, hernii de disc (operăm peste 1 000 anual), chirurgia nervilor periferici, malformații ale sistemului nervos etc.

Conf. dr. Mihai RUSU
medic șef al Clinicii de neurochirurgie din Iași

Bogatul material faptic, tezaur al fondului de cercetare științifică, nu l-am putut încă valorifica integral, fiind depășiți de amploarea lui și dînd prioritate îngrijirii bolnavilor. Cu toate acestea, din munca de cercetare științifică au rezultat cîteva monografii elaborate de specialiștii de aici: „Ateroscleroza cerebrală" (Oblu N., Polinger B., Rusu M.); „Explorarea clinică în neurochirurgie" (Rusu M.); „Fistulele de lichid cefalo-rahidian" (Oblu N., Ianovici N.), „Hematomul intracerebral primar" (Obreja T.) ș.a. S-au redactat, de asemenea, peste 450 de lucrări științifice comunicate și publicate în țară și străinătate, vizînd toate capitolele de patologie neurochirurgicală, inclusiv chirurgia experimentală. Am fost prezenți la multe sesiuni, conferințe și congrese de specialitate din țară și străinătate, unde am contribuit la creșterea prestigiului școlii medicale românești.

Pentru a suda și actualiza activitatea în asistența neurotraumatologică am organizat simpozioane în Moldova (Iași, Bacău, Suceava) pe teme de neurotraumatologie. Am urmărit studiul unor probleme prioritare în morbiditatea de masă a populației, propunînd măsurile ce se impun a fi luate pe plan profilactic, diagnostic și terapeutic.

Pe toate planurile prevedem — nu fără suport de demonstrație matematică — o extindere a activității noastre, care impune o creștere a numărului tuturor specialiștilor nu numai neurochirurgi, dar și a celor cu care colaborăm direct. Lărgirea numărului de cadre ar trebui să includă obligatoriu creșterea numărului de cadre didactice și crearea unui grup de cercetare care să folosească din plin materialul faptic clinic, cel de explorare paraclinică și laboratorul de chirurgie experimentală.

Pe de altă parte, creșterea gradului de tehnicitate al înzestrării clinice este, fără îndoială, una din cele mai complexe probleme de prezent și viitor, conștienți fiind de actualele implicații economice. În specialitatea noastră rezultatele muncii nu mai pot fi însă egale cu suma celor trei termeni — ciocan pentru controlul reflexelor + bisturiu + inteligență. Pentru a fi la zi trebuie să spunem și + tehnicitate! Avem convingerea și încrederea că tot ce se doreste în țara aceasta de mai bine pentru om se înfăptuiește.

Cu aceste gînduri pentru mai departe, sporim efortul nostru spre înfăptuiri pe măsura vremurilor pe care le trăim, fiind muncitorii celei mai umane dintre profesiuni — medicina.

A apărut „MUNCA DE PARTID" NR. 8

Acest număr al revistei debutează cu editorialele: „Revoluția de eliberare socială și națională din august 1944 — moment crucial în istoria patriei" și „Organizațiile de partid, promotoare ale unei înalte eficiențe în toate domeniile". Sumarul continuă cu o recenzie asupra lucrării „Venitul național și creșterea nivelului de trai", apărut în colecția „Din gîndirea economică a președintelui României, Nicolae Ceaușescu".

Un spațiu important ocupă rubrica „În spiritul hotărîrilor Congresului al II-lea al oamenilor muncii", în care sînt publicate mai multe articole semnate de secretari ai comitetelor de partid. Celelalte rubrici obișnuite ale revistei conțin, de asemenea, materiale de actualitate vizînd preocupările organelor și organizațiilor de partid pentru traducerea în viață a sarcinilor cincinalului calității și eficienței.

FAPTUL DIVERS

Un muzeu inedit

O idee inspirată, plus efortul unor entuziaști, plus ajutorul municipalității au rodit în realizarea unui muzeu inedit la Oficiul farmaceutic teritorial din Galați. Aici au fost reunite obiecte și vase din vechile farmacii ale județelor Galați, Brăila și Vrancea. Obiecte adunate cu grijă de un grup de pasionați colecționari. Strădaniile lor durează de 10 ani. Vizitatorii — în număr mare încă din aceste prime zile de cînd s-a deschis muzeul — urmăresc cu viu interes evoluția acestor „mărturii de sănătate" de-a lungul vremii, unele exponate datînd de mai bine de o sută de ani.

Finul salvat

Oameni gospodari și harnici, cooperatorii din comuna Negri, județul Bacău, se străduiesc să-și asigure de pe acum cantități îndestulătoare de furaje pentru la iarnă. Ți-era mai mare dragul să privești stogurile cu fin. Dar iată că, din pricina unui trăsnet, unul din stoguri a luat foc. Aflat la post, paznicul Ilie Hortopan a dat alarma. Trezit din somn, oamenii au sărit, mic, cu mare, dînd o aprigă bătălie cu flăcările mistuitoare. Și astfel, cea mai mare parte a finului, rodul muncii lor, a fost salvată.

Romeo din Mizil

Tînăr (abia trecut de 20 de ani), Romeo Răducanu din Mizil avea de executat o pedeapsă la locul de muncă. În loc să-și vadă de treabă, să iasă cu fața curată din situația pe care singur și-o crease, Romeo din Mizil a făcut una și mai boacănă. S-a furișat la ferma întreprinderii agricole de stat din localitate și a sustras un miel. L-a luat, l-a tăiat și... Nu, de mîncat n-a mai apucat, pentru că a fost repede depistat, judecat, condamnat. Doi ani de-acum încolo Romeo are timp suficient să mediteze: „A fi sau a nu fi... om ca toți oamenii".

Controlori cheflii

În urma unor sesizări, precum că Simion Dumbravă, proprietarul unei turme de oi, comite acte care contravin legii, Consiliul popular al orașului Rupea a trimis o echipă formată din cadrele sale cu atribuții și răspunderi în acest domeniu pentru a-i face un control inopinat. Pentru ca totul să meargă strună, controlorii au luat cu ei o sticlă cu rachiu și o ladă cu bere. Cînd i-a văzut, proprietarul stînei a fost la înălțime, pregătind oaspeților o masă copioasă: cu caș, cu urdă, cu brînză, cu frigare. E lesne de închipuit care a fost efectul unui astfel de control. Dar este de neînchipuit faptul că, în timp ce petrecerea era în toi, doi dintre ciobanii lui Dumbravă l-au bătut măr pe Virgil Drăguș, de la I.A.S. Rupea, pentru că încercase să le atragă atenția că n-au voie să lase oile să pască pe o tarla a întreprinderii respective. Și astfel, povestea abia de acum începe. E rîndul controlorilor să fie controlați. Prea au făcut-o de oaie.

S-a întîmplat la Breaza

Din respect pentru soția lui, din dorința celor trei copii minori de a-l avea din nou în mijlocul lor pe tăticul care i-a părăsit și din nădejdea că el, tatăl, va reveni pe calea cea bună, nu-i vom da aici numele, deși cazul a făcut mare vîlvă în Breaza, județul Prahova.

Deci, un caz de la Breaza. „Eroul" și-a abandonat familia și a fost chemat în fața instanței de judecată pentru sustrageri repetate de la plata pensiei alimentare pentru cei trei copii minori.

Cazul, pînă aici, nu este încă, din păcate, singular. Ceea ce îl face să fie un „caz" aparte este cererea insistentă a învinuitului adresată instanței de judecată de a nu executa pedeapsa cuvenită prin muncă, ci la închisoare. Tocmai pentru a nu plăti pensia alimentară. Dar tocmai pentru a realiza un venit din care să-și poată achita și obligația față de copii, instanța a hotărît o condamnare prin muncă.

Și bine a făcut!

Două cazuri, aceeași cauză

O femeie din comuna Rociu și una din comuna Ungheni (ambele, localități din județul Argeș) au fost internate de urgență în spital în stare foarte gravă. Tot urgent, medicii au luat toate măsurile pentru a le salva. Cu toate intervențiile medicilor însă, cele două n-au mai putut fi salvate.

În ambele cazuri — după cum ne informează procurorul Nicolae Ciucescu de la Procuratura județului Argeș — în urma cercetărilor întreprinse s-a stabilit că decesul s-a produs din una și aceeași cauză: încercarea de a întrerupe cursul normal al sarcinii prin metode empirice, periculoase.

Rubrică realizată de
Petre POPA
și corespondenții „Scînteii"

Tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU

Secretar general al Partidului Comunist Român, Preşedintele Republicii Socialiste România

Dragă tovarăşe,

Din partea Comitetului Central al Partidului Democratic al Poporului din Afganistan, a Consiliului Revoluţionar, a poporului Republicii Democratice Afganistan şi din partea mea, am plăcerea să adresez sincere mulţumiri dumneavoastră personal, Partidului Comunist Român pentru felicitările călduroase transmise cu ocazia celei de-a III-a aniversări a Revoluţiei din aprilie.

Poporul Republicii Democratice Afganistan, sub conducerea Partidului Democratic al Poporului, după victoria Revoluţiei din aprilie şi, indeosebi în ultima perioadă, depune eforturi pentru a construi o societate prosperă şi înfloritoare, bazată pe dreptate socială, liberă de exploatarea omului de către om.

Sînt convins că relaţiile frăţeşti de cooperare dintre popoarele, partidele şi guvernele noastre vor cunoaşte o dezvoltare şi întărire în avantajul celor două ţări, în interesul păcii şi progresului în lume.

Vă rog să acceptaţi din partea mea cele mai bune urări de sănătate personală şi de succes continuu, de progres şi prosperitate poporului prieten al României.

BABRAK KARMAL

Secretar general al Comitetului Central al Partidului Democratic al Poporului din Afganistan, Preşedinte al Consiliului Revoluţionar al Republicii Democratice Afganistan

Cronica zilei

Vineri, tovarăşul Aurel Duma, ministru secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe, a primit pe Andreas Zaimis, deputat al partidului de guvernămînt, „Noua Democraţie" din Grecia, fost ministru, care ne vizitează ţara.

A fost evocat cursul ascendent al relaţiilor româno-elene, impulsionate de înţelegerile convenite între preşedintele Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu, şi preşedintele Republicii Elene, Constantin Karamanlis. S-a efectuat, totodată, un schimb de păreri cu privire la unele probleme actuale ale situaţiei internaţionale.

La convorbiri a participat Elias Clis, însărcinatul cu afaceri a.i. al Greciei la Bucureşti.

Cu prilejul apropiatei sărbătoriri a Zilei naţionale a Republicii Ecuador, vineri după-amiază a avut loc în Capitală o manifestare culturală, organizată de Institutul român pentru relaţiile culturale cu străinătatea, în cadrul căreia Pavel Mocanu, redactor la Radioteleviziunea română, a prezentat aspecte din preocupările şi realizările poporului ecuadorian pe calea dezvoltării economico-sociale.

Au participat membri ai conducerii I.R.R.C.S., reprezentanţi ai Ministerului Afacerilor Externe, oameni de cultură şi artă, ziarişti, un numeros public.

A fost de faţă Lucindo Almeida Teran, însărcinatul cu afaceri ad-interim al Ecuadorului la Bucureşti.

(Agerpres)

A APĂRUT VOLUMUL :

Sub semnul prieteniei şi înţelegerii româno-norvegiene

Vizita de stat a preşedintelui României, Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, în Norvegia

13–15 noiembrie 1980 *EDITURA POLITICA*

Primire la C. C. al P. C. R.

Tovarăşul Ludovic Fazekas, membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., a primit vineri după-amiază delegaţia Partidului Socialist din Senegal, condusă de M'Bodje Kabirou, membru al Biroului Politic, secretar politic adjunct al partidului, care, la invitaţia C.C. al P.C.R., face o vizită pentru schimb de experienţă în ţara noastră.

În cadrul convorbirii, care a avut loc cu această ocazie, au fost evocate bunele raporturi de colaborare şi solidaritate statornicite între Partidul Comunist Român şi Partidul Socialist din Senegal, între cele două ţări şi popoare, care se dezvoltă continuu în spiritul stimei şi respectului reciproc, al convorbirilor şi înţelegerilor convenite, la cel mai înalt nivel. S-a făcut, de asemenea, o informare reciprocă asupra activităţii şi preocupărilor actuale şi de perspectivă ale Partidului Comunist Român şi Partidului Socialist din Senegal, cît şi asupra unor aspecte ale vieţii politice internaţionale.

La primire, care s-a desfăşurat într-o atmosferă cordială, tovărăşească, a participat tovarăşul Dumitru Turcuş, adjunct de şef de secţie la C.C. al P.C.R.

★

În timpul vizitei în ţara noastră, delegaţia Partidului Socialist din Senegal a avut întîlniri şi convorbiri la Marea Adunare Naţională, C.C. al U.T.C., Ministerul Comerţului Exterior şi Cooperării Economice Internaţionale, Academia „Ştefan Gheorghiu". A vizitat, de asemenea, obiective social-economice şi culturale din Bucureşti şi din judeţele Prahova şi Braşov.

Adunare festivă cu prilejul Zilei insurecţiei naţionale cubaneze

Vineri după-amiază, la Teatrul maghiar de stat din Sfîntu Gheorghe a avut loc o adunare festivă consacrată celei de-a 28-a aniversări a asaltului cazărmii Moncada — Ziua insurecţiei naţionale cubaneze — eveniment de însemnătate istorică în lupta revoluţionară purtată de poporul cubanez pentru eliberarea socială şi naţională.

La adunare au luat parte reprezentanţi ai organelor locale de partid şi de stat, ai organizaţiilor de masă şi obşteşti, numeroşi oameni ai muncii români şi maghiari.

Adunarea a fost deschisă de tovarăşul Cozak Koloman, preşedintele Consiliului municipal Sfîntu Gheorghe al F.D.U.S.

Despre importanţa acestui eveniment au vorbit tovarăşa Gavrilă Emeşe, vicepreşedinte al Consiliului municipal Sfîntu Gheorghe al F.D.U.S., şi Humberto Castello, ambasadorul Republicii Cuba la Bucureşti. Relevînd semnificaţia asaltului cazărmii Moncada, ei au înfăţişat succesele obţinute de poporul cubanez, după eliberare, în toate domeniile de activitate. În continuare, vorbitorii au evidenţiat bunele relaţii de prietenie şi colaborare statornicite între Partidul Comunist Român şi Partidul Comunist din Cuba, între România şi Cuba, între popoarele celor două ţări. În acest context, s-a subliniat că factorul determinant în evoluţia pozitivă, continuu ascendentă, a raporturilor româno-cubaneze l-au constituit întîlnirile şi convorbirile dintre tovarăşii Nicolae Ceauşescu şi Fidel Castro.

În încheierea adunării a fost prezentat un spectacol susţinut de cele mai bune formaţii artistice din municipiul Sf. Gheorghe.

★

În cursul dimineţii de vineri a avut loc o întrevedere între tovarăşul Ferdinand Nagy, prim-secretar al Comitetului judeţean Covasna al P.C.R., preşedintele Consiliului popular judeţean, şi ambasadorul Humberto Castello.

(Agerpres)

tv

PROGRAMUL 1

8,25 Matineu de vacanţă. Premiul lui Donald
8,50 Limba română. Cum vorbim, cum scriem corect
10,15 Teatru TV : „A douăsprezecea noapte" de William Shakespeare. Producţie a televiziunii engleze B.B.C. Traducerea Mihnea Gheorghiu. Prezintă Edgar Papu
12,35 „Vox Maris" de George Enescu. Interpretează corul şi orchestra simfonică ale Radioteleviziunii. Solişti : Virginia Manu şi Valentin Teodorian. Dirijor : Iosif Conta
13,00 Mozaic cultural-artistic-sportiv. Din sumar: ● „Floarea soarelui" — reportaj de Carmen Dumitrescu ● Film artistic în serial „Cavalerul scutului negru" (I). Producţie a studiourilor americane ● Debuturi... pe micul ecran ● Autograf muzical ● Gala desenului animat ● Recital Gilbert Bécaud ● Caleidoscop muzical ● Triumful visătorilor — documentar ● Cartea junglei (III) ● Sport : la ora 16,00 — Fotbal : Universitatea Cluj-Napoca — Dinamo Bucureşti în prima etapă a Campionatului naţional divizia A. Transmisiune directă de la Cluj-Napoca
18,35 Săptămîna politică
18,50 1001 de seri
19,00 Telejurnal ● Ţara întîmpină marea sărbătoare
19,30 Călătorie prin ţara mea. Poem pentru satul natal de Traian Coşovei
20,00 Teleenciclopedia
20,45 Film serial : Dallas. Episodul 19.
21,35 Şlagăre dansate
22,00 Telejurnal ● Sport
22,25 Nocturnă TV

PROGRAMUL 2

19,00 Telejurnal ● Ţara întîmpină marea sărbătoare.
19,30 Clubul tineretului
20,15 Din cîntecele şi dansurile popoarelor
20,45 Reportaj TV
21,20 Jurnalul ştiinţelor şi al călătoriilor
22,00 Telejurnal ● Sport
22,25 Nocturna TV

vremea

Timpul probabil pentru zilele de 9, 10 şi 11 august. În ţară : Vreme călduroasă la început, apoi în curs de răcire uşoară. Cerul va fi temporar noros. Vor cădea averse locale de ploaie, însoţite de descărcări electrice în vestul şi nordul ţării, precum şi în zonele de munte. În rest — averse izolate. Vîntul va sufla slab, pînă la moderat, cu intensificări locale de scurtă durată. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 8 şi 18 grade, izolat mai coborîte în estul Transilvaniei, iar maximele între 20 şi 30 de grade. Izolat condiţii de grindină. **În Bucureşti :** Vreme călduroasă, la început, apoi în răcire uşoară. Cerul va fi schimbător, favorabil ploii sub formă de averse, însoţite de descărcări electrice. Vîntul va sufla slab, pînă la moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 16 şi 19 grade, iar cele maxime între 27 şi 30 de grade. **(Ileana Mihăilă, meteorolog de serviciu).**

Din activitatea partidelor comuniste şi muncitoreşti

PARTIDUL COMUNIST DIN MAREA BRITANIE:

Cerinţe sporite în faţa activităţii ideologice în contextul creşterii forţelor stîngii

În fiecare vară, pe o durată de două săptămîni, Partidul Comunist din Marea Britanie organizează „UNIVERSITATEA COMUNISTĂ DIN LONDRA", formă populară de studiu şi aprofundare a învăţăturii marxiste, deschisă cetăţenilor din toate categoriile sociale. „Universitatea" a atras anul acesta aproape 1 500 cursanţi — muncitori, studenţi, cadre sindicale, oameni de cultură şi artă, tehnicieni, ingineri, cadre didactice. Aceştia au urmărit, pe lîngă expuneri privind teoria şi practica marxistă, şi o serie de prelegeri pe teme de economie, istorie, sociologie şi literatură, urmate de dezbateri. „În condiţiile în care, anul acesta, de o parte şi de alta a Canalului Mînecii asistăm la un serios avans al forţelor de stînga, la puternice frămîntări economice şi sociale, scrie, în ziarul «Morning Star», Teresa Scudder, responsabila ediţiei 1981 a cursurilor de vară — «Universitatea comunistă din Londra» a căpătat o importanţă deosebită — teoretică şi practică".

„Trebuie să acordăm o mai mare prioritate calităţii şi randamentului muncii noastre ideologice la toate nivelurile. Astfel, rezultatele în ceea ce priveşte ţăria şi influenţa Partidului Comunist din Marea Britanie ar fi considerabile" — scrie revista teoretică „Marxism Today".

În aceeaşi ordine de idei, „Morning Star" publică, de asemenea, un articol intitulat „Întărirea influenţei marxismului — obiectiv esenţial al stîngii britanice", în care arată: „Marxismul nu are răspunsuri şi soluţii gata fabricate. Amîndouă decurg din activitatea teoretică şi experienţa practică. În primul rînd, trebuie acţionat în direcţia realizării unei mai bune înţelegeri a societăţii britanice. Aşa cum se afirmă în programul nostru — «Calea britanică spre socialism» — obiectivul central în acest context îl constituie dezvoltarea tradiţiei marxiste britanice existente. Întărirea acestei tradiţii este de o însemnătate hotărîtoare pentru progresul stîngii. Într-adevăr, trebuie dusă lupta pentru a extinde influenţa marxistă în cadrul stîngii. Dezvoltarea tradiţiei marxiste a stîngii trebuie privită şi recunoscută ca o responsabilitate care revine unor forţe politice prezente în cadrul Partidului laburist, al sindicatelor, mişcării de femei, al intelectualilor.

Partidul comunist este principala forţă politică organizată implicată în această acţiune. Într-adevăr, numai printr-un partid marxist poate să fie dezvoltată relaţia necesară dintre teorie şi practică. Comitetul Executiv al Partidului Comunist din Marea Britanie trebuie să caute modalităţi de a acorda mai mult timp pentru discutarea problemelor ideologice centrale".

Într-un alt articol, consacrat problemelor ideologice, acelaşi ziar, referindu-se la avansul stîngii în Franţa şi Italia scrie: „În prezent, există comunişti în guvernul francez, există comunişti care controlează regiuni şi municipalităţi cheie din Italia, inclusiv Roma, după cum există comunişti în poziţii importante în administraţia locală din Spania şi Portugalia. Prin urmare, nu este nimic neobişnuit ca reprezentanţii comuniştilor să joace roluri cheie în viaţa politică a acestor ţări occidentale. Chiar în Anglia, comuniştii au jucat întotdeauna un rol important în mişcarea sindicală şi în alte organisme democratice, constituite pentru apărarea nivelului de trai şi a drepturilor democratice ale oamenilor muncii. Comuniştii acţionează în aceste organizaţii alături de membri ai Partidului laburist sau de persoane fără afiliere de partid. Activitatea desfăşurată de ei este larg apreciată şi recunoscută. Acum, problema este să fie lichidate toate obstacolele care-i împiedică pe comunişti să joace un rol şi mai eficient în lupta pentru socialism. Mişcarea muncitorească britanică are nevoie de partidul comunist, atît pentru sprijinul organizatoric pe care-l aduce, cît şi pentru politica sa, bazată pe analiza marxist-leninistă a problemelor", încheie ziarul.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

FOTBAL: Astăzi începe campionatul diviziei A

Astăzi, pe stadioane din opt oraşe ale ţării, începe cea de-a 64-a ediţie a campionatului naţional de fotbal — divizia A.

În programul primei etape a ediţiei 1981—1982 sînt înscrise meciuri interesante cum este cel de la Tg. Mureş, unde echipa noastră campioană Universitatea Craiova se va întrece cu formaţia locală A.S.A. La Petroşani, Jiul va întîlni pe Politehnica Timişoara, la Cluj-Napoca, Universitatea pe Dinamo (într-o partidă care va fi televizată direct de la ora 16), iar la Piteşti, F.C. Argeş pe Progresul Vulcan.

Partidele din Bucureşti se vor juca pe terenuri diferite, astfel : Sportul studenţesc — F.C. Olt, pe stadionul Politehnica şi Steaua — Chimia Rîmnicu Vîlcea, pe stadionul Steaua.

Ca de obicei, în prima etapă, cele trei echipe promovate vor avea avantajul terenurilor proprii în meciurile : U.T.A. — Corvinul, C.S. Tîrgovişte — F.C.M. Braşov şi F.C. Constanţa — S.C. Bacău.

Cu excepţia jocului Universitatea Cluj-Napoca — Dinamo, toate celelalte meciuri vor începe la ora 18.

Duminică, 16 august, va debuta şi campionatul diviziei B, iar, în după-amiaza zilei de 23 August — campionatul diviziei C.

În cîteva rînduri

● Una din competiţiile cicliste tradiţionale pentru ciclişti juniori — „Concursul Prietenia" — a început ieri în organizarea forului nostru de specialitate. Prima probă — contratimpul pe echipe, — s-a desfăşurat pe autostrada Bucureşti — Piteşti (un circuit de 17,5 km, parcurs de 4 ori). La start s-au aliniat cîte o echipă din Bulgaria, Cehoslovacia, Cuba, R. D. Germană, Polonia, Ungaria, Uniunea Sovietică şi două (ţară organizatoare fiind) din România. Proba a cîştigat-o echipa U.R.S.S. (medie orară 45,960 km). Echipa României s-a clasat a VI-a, la aproape 6 min. faţă de cîştigătoare.

Cea de-a doua probă — cursa de fond — se dispută mîine dimineaţă, de la ora 9, pe şoseaua Bucureşti — Alexandria (de la km 7).

● Turneul internaţional de box „Mănuşa litoralului", ce se desfăşoară în aceste zile în Sala sporturilor din Constanţa, a programat vineri prima reuniune semifinală. Cîteva rezultate: în limitele categoriei semimuscă, Vanghele Bacs (Brăila) a trecut la puncte de Mihai Ciocîrlan (Sulina) şi îl va întîlni în finala de duminică pe bucureşteanul Nicolae Crăciun, învingător la puncte în faţa lui Ion Balaban (Ploieşti).

Finaliştii categoriei semiuşoară sînt Florin Barna (Arad), care l-a întrecut la puncte pe iugoslavul David Asanov, şi Florea Zamfir, din Constanţa. Într-un meci cu numeroase schimburi dure de lovituri, la categoria semimijlocie, Gheorghe Pîrvănescu (Timişoara) a dispus la puncte de Ion Găităneru (Rm. Vîlcea).

PASIUNEA LUCRULUI BINE FĂCUT

(Urmare din pag. I)

Unele au un carneţel în care şi-au notat, de-a lungul zilei, proprille constatări, iar acum confruntă aprecierea subiectivă cu implacabila oglindă pe care nimeni nu o ocoleşte.

Întîlnesc o figură cunoscută ; îmi dau seama că am remarcat-o la panoul fruntaşilor pe cincinalul trecut. Este ţesătoare, se numeşte Tanţa Paraschiv şi lucrează în cea mai mare secţie a întreprinderii, „Ţesătoria C", de unde s-a şi lansat chemarea la întrecere la nivel de fabrică.

De fapt, nota caracteristică pe care am surprins-o la „Textila" — Piteşti este spiritul de întrecere atotcuprinzător. Dacă întreprinderea este mai mult decît oricînd angrenată în efortul de a-şi păstra întîietatea la nivel de ramură, ea constituie în acelaşi timp, „arena" întrecerii între secţii de producţie, între ateliere, între muncitorii aceluiaşi atelier.

— Vrem şi putem să le întrecem pe fetele de la ţesătorie — spunea filatoarea Ecaterina Vişan. Dar nu acest lucru este cel mai important ; important este ca fabrica noastră să fie mereu prima !

— Cred că nu există muncitor care să nu dorească să se ia la întrecere cu ceilalţi şi, în primul rînd, cu el însuşi, cu cel care a fost cu o zi înainte. Dacă maşina mea ar sta sau n-ar merge la întreaga ei capacitate, în timp ce a vecinei mele lucrează din plin, n-aş putea privi drept în ochii celor din jur — se confesează Tanţa Paraschiv. Şi încă ceva : în prezent, în întreprinderea noastră sînt foarte multe muncitoare care de ani de zile produc numai ţesături de calitatea I şi extra. Cred că acum sînt suficiente temeiuri să dispară pentru unitatea noastră noţiunile de calitatea a II-a sau calitatea a III-a.

O altă ţesătoare a ţinut să adauge că, dacă maşina merge perfect, dacă o supraveghează cum trebuie, dacă ea, ţesătoarea o mai suplineşte, din cînd în cînd, şi pe încărcătoare, atunci şi încărcătoarea, şi reglorul, şi maistrul se pot ocupa mai mult de muncitoarele noi, care n-au ajuns încă la indeminarea necesară, ori pot interveni mai prompt unde se iveşte o defecţiune.

— Fiindcă, să ştiţi, îmi spunea ea, întrecerea noastră nu are în ea nimic egoist.

Am întrebat-o pe tovarăşa Maria Osiac, secretara comitetului de partid al întreprinderii :

— Cum aţi defini, în cîteva cuvinte, colectivul din care faceţi parte ?

— Un colectiv pe care, atunci cînd îşi propune ceva, nimic nu-l poate împiedica să reuşească. De exemplu, în primul semestru al anului am vrut să depăşim planul la toţi indicatorii. Şi am reuşit. Satisfacţia este dublă : pe de-o parte am rămas pe locul I şi, pe de alta, am realizat un spor de beneficii de 534 000 lei, ceea ce nu este puţin lucru.

— Ce obiectiv vă propuneţi pentru viitor ?

— Vă spun, cu o condiţie : să rămînă între noi !

— Între noi şi prietenii noştri, cititorii, evident !

— Fie şi aşa : avem ambiţia să devenim, prin faptele noastre, un colectiv „Erou al Muncii Socialiste". Există condiţii reale pentru aceasta : dăruire, tenacitate, hărnicie.

Planul textiliştilor piteşteni nu mi se pare deloc utopic. Dimpotrivă, succesele de pînă acum fac numai să-l îndreptăţească. Dintre argumentele furnizate de directorul tehnic al unităţii reţinem cîteva cifre : producţia netă suplimentară realizată în primul semestru al anului însumează 8 milioane lei, planul la producţia-marfă s-a îndeplinit în proporţie de 102,3 la sută, iar la producţia fizică pe sortimente notăm următoarele depăşiri : 64 de tone la fire tip bumbac, 249 000 metri pătraţi de ţesături, piese de schimb în valoare de 302 000 lei. La toate acestea se adaugă însemnate economii de materii prime şi materiale, în bună parte aduse din import.

Sînt doar cîteva fapte care demonstrează că proiectele cele mai ambiţioase pot deveni realitate şi care justifică pe deplin performanţele de pînă acum. Ele dovedesc, aşa cum spunea şi reprezentantul Centralei industriei bumbacului în întreprindere, inginerul principal Miroslav Ilnitchi, că succesul din acest an nu ţine de conjunctură, ci este urmarea logică a unei munci susţinute. Este expresia răspunderii şi a înaltei conştiinţe muncitoreşti, dar, mai ales, este un succes care obligă.

cinema

● **Campionii :** BUZEŞTI — 15; 17; 19.
● **Am o idee :** MELODIA — 9; 11,15; 13.30; 15,45; 18; 20,15. GLORIA — 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **Alo, aterizează străbunica :** GIULEŞTI — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15. ARTA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20, la grădină — 20,45.
● **„Tridentul" nu răspunde :** CENTRAL — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20. DACIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **Duelul :** COTROCENI — 15,30; 17,45; 20. COSMOS — 15,30; 17,45; 20.
● **O scrisoare pierdută :** POPULAR — 15,30; 17,30; 19,30.
● **O singură dată în viaţă :** SCALA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Poliţist sau delincvent :** SALA MARE A PALATULUI — 15; 17,30.
● **Viaţa e frumoasă :** SALA MICĂ A PALATULUI — 15; 17,15.
● **Un şerif extraterestru :** BUCUREŞTI — 8,45; 10,30; 12,30; 14,30; 16,30; 18,30; 20,30. FAVORIT — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15. LUCEAFĂRUL — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20, la grădină — 21.
● **Căpitanul răzbunării :** PATRIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15. CAPITOL — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20, la grădină — 21. MODERN — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, la grădină — 21.
● **Căpitanul de la Bella Vista :** FESTIVAL — 10; 13; 16; 19.
● **Campionul :** VICTORIA — 9; 12; 16; 19.
● **Dot şi cangurul** — 9; 10,45; 12,30; 14,15. **Testul pilotului Pirx** — 16; 18; 20 : DOINA.
● **Minunata Angelica; Angelica marchiza îngerilor :** PALATUL SPORTURILOR ŞI CULTURII — 18.
● **Probleme personale :** TIMPURI NOI — 9; 11,15; 13,30; 16; 18; 20.
● **Cîinele :** EXCELSIOR — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15. CULTURAL — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Serpico :** STUDIO — 10; 13; 16; 19, GRIVIŢA — 8,45; 11,30; 14,15; 17; 19,45.
● **Aventuri în Marea Nordului :** EFORIE — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, FLOREASCA — 9; 11; 13; 15,30; 17,45; 20.
● **Ali Baba şi cei 40 de hoţi :** LIRA — 15,30; 19.
● **Familie nouă :** DRUMUL SĂRII — 16; 18; 20.
● **Articolul 420 :** FERENTARI — 15,30; 19.
● **Afacerea granatelor :** PACEA — 15,30; 17,30; 19,30.
● **Înainte de miezul nopţii :** VOLGA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Olimpiada '40 :** VIITORUL — 15,30; 17,30; 19,30.
● **Sînt timid, dar mă tratez :** AURORA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20, la grădină — 21, FEROVIAR — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20, GRĂDINA BUZEŞTI — 21.
● **În căutarea chibriturilor :** MIORIŢA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **Imi sare ţandăra :** MUNCA — 16; 18; 20.
● **Corleone :** TOMIS — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.15, la grădină — 21. FLAMURA — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● **Cîinele electronic :** FLACĂRA — 15,30; 17,30; 19,30, la grădină — 21.
● **Centrala este pe emisie :** PROGRESUL — 16; 18; 20.
● **Aventură în Arabia :** GRĂDINA CULTURAL — 21.
● **Par şi impar :** GRĂDINA FESTIVAL — 20,45.
● **Dreptate pentru toţi :** GRĂDINA GLORIA (TITAN) — 21.
● **Nu-mi furaţi copilul :** GRĂDINA LIRA — 21.
● **Vis de glorie :** GRĂDINA MIORIŢA — 21.
● **Boby Deerfyeld :** GRĂDINA PARC HOTEL — 21.

teatre

● **Teatrul Naţional** (la Teatrul de vară Herăstrău) : **Gimnastică sentimentală** — 20.
● **Teatrul Mic** (la rotonda scriitorilor din Cişmigiu) : **Cîntecul iubirii** (spectacol de sunet şi lumină) — 21.
● **Teatrul Giuleşti** (sala Majestic) : **Nu ne naştem toţi la aceeaşi vîrstă** — 19,30; (la Muzeul de artă al Republicii Socialiste România) : **Popas în istorie** (spectacol de sunet şi lumină) — 11.
● **Teatrul evreiesc de stat : EX** — 18,30.
● **Teatrul satiric-muzical „C. Tănase"** (grădina Boema) : **Idolul femeilor** — 20, (grădina Batiştei) : **Veselie la Tănase** — 20.
● **Ansamblul „Rapsodia română" : La fîntîna dorului** — 18,30.

RĂSFOIND PRESA STRĂINĂ

„SWEDEN NOW" :

NOI PIESE EDIFICATOARE ACUZĂ „BUSINESS-UL FUMATULUI"

● În timp ce, anual, zeci de mii de persoane mor prematur din cauza fumatului, companiile producătoare cheltuiesc 2 miliarde dolari pentru reclama făcută ţigărilor ● Copiii trebuie să trăiască într-un mediu fără tutun ● Măsuri pentru combaterea extinderii „epidemiei fumatului".

Revista suedeză „SWEDEN NOW" publică în ultimul său număr un amplu studiu intitulat „Fumînd, ne grăbim singuri spre moarte", semnat de Don Hinrichsen, în care se face o analiză asupra consecinţelor fumatului. Sînt menţionate, totodată, eforturile care se întreprind pentru extirparea „obişnuinţei tutunului", lupta dusă „pentru a opri anual moartea lipsită de sens a zeci de mii de oameni". Ziarul scrie în acest sens:

Sînt ţări ale căror bugete apar înfime în comparaţie cu enormele venituri realizate de companiile internaţionale de prelucrare a tutunului. Pentru a înţelege amploarea acestor profituri este suficient să se menţioneze faptul că la Conferinţa Naţiunilor Unite pentru comerţ şi dezvoltare s-a estimat că în fiecare an industria tutunului cheltuieşte două miliarde dolari numai pentru reclama făcută ţigărilor. Numai în Statele Unite acţiunea de „promovare" a producătorilor industriei tutunului — cum este numită în mod eufemistic campania de reclamă făcută la tot felul de ţigări şi la diverse sorturi de tutun, campanie pe care criticii ei o numesc „înşelăciunea opiniei publice" — se ridică la 800 milioane dolari. Fostul ministru american al sănătăţii, Joseph Califano, subliniia că suma de două miliarde dolari cheltuită anual pentru reclamele privind ţigările „este de 25 de ori mai mare decît cea cheltuită în fiecare an în S.U.A. în vederea cercetărilor asupra bolilor de plămîni şi de două ori mai mare decît suma folosită de Institutul naţional al cancerului în vederea cercetărilor destinate prevenirii, diagnosticării şi tratamentului cancerului".

Încercările făcute pînă acum de diferite guverne pentru a determina cetăţenii să nu mai fumeze n-au dat rezultatele scontate. În Marea Britanie, de exemplu, 50 000 persoane mor în fiecare an din cauza fumatului, iar în Statele Unite cam 346 000. În ceea ce priveşte Suedia, anual tutunul ucide 7 000 persoane. Dacă sînt luaţi în calcul şi cei care fumează pipă, trabuc sau foştii fumători, atunci numărul celor ce mor anual în Suedia din aceste cauze se ridică la 12 000. Cam o şesime mor ca urmare a cancerului la plămîni, iar restul ca urmare a bolilor de inimă, a bronşitei cronice şi emfizemului.

Este clar că „boala" fumatului a atins în lume proporţiile unei adevărate epidemii, dar puţine sînt ţările care au demonstrat posibilitatea de a controla extinderea ei. Suedia, Norvegia şi Finlanda, în mod deosebit, au întreprins măsuri ferme menite să pună capăt acestui flagel. S-au promulgat legislaţii severe, dar vor trebui să treacă ani pînă să se înregistreze o descreştere semnificativă a numărului fumătorilor.

Controlul asupra fumatului a început în Suedia în 1963, cînd 25 cunoscuţi oameni de ştiinţă au cerut guvernului să stabilească un program concret de informare şi educare a populaţiei în legătură cu pericolele fumatului asupra sănătăţii. Guvernul a răspuns prin crearea Asociaţiei naţionale privind fumatul şi sănătatea. În 1973, Consiliul naţional suedez pentru sănătate a lansat un program „pentru eliminarea fumatului în decurs de 25 de ani". În prezent, consumul de ţigări pe cap de locuitor în Suedia este de peste 1 500. Campania urmăreşte în primul rînd determinarea părinţilor, a mamelor însărcinate şi a persoanelor care îngrijesc copiii să renunţe la fumat, pornind de la regula : „copiii trebuie să trăiască într-un mediu fără tutun". În ajutorul acestei campanii au venit şi două legi (în 1977 şi 1979), care obligă firmele producătoare să-i avertizeze pe consumatori asupra riscurilor fumatului şi care interzic reclamele ce îndeamnă la fumat. O nouă lege urmează să reglementeze problema fumatului în localuri publice — spitale, birouri, teatre etc.

Se pare că aceste măsuri au început să aibă efect. În 1970 s-a constatat că în jur de 50 la sută din bărbaţi, între 18 şi 70 de ani fumau în fiecare zi de la cîteva ţigări pînă la un pachet sau chiar două pe zi ; în 1980 acest procent a scăzut la 31 la sută. În rîndul femeilor de aceeaşi vîrstă, procentul a scăzut de la 34 la sută în 1970 la 26 la sută în 1980.

În continuare, studiul menţionează concluziile oamenilor de ştiinţă suedezi asupra pericolelor fumatului asupra sănătăţii omului. Pornind de la constatarea că hemoglobina constituie „mijlocul de transport" al oxigenului în sînge şi în restul corpului, savanţii suedezi au stabilit că pătrunderea în sînge a monoxidului de carbon, datorită fumatului, împiedică circulaţia oxigenului. Şi atît timp cît este mai puţin oxigen în sînge muşchiul inimii trebuie să lucreze mai mult şi mai greu, pulsul se ridică şi fumătorul respiră greu. Perpetuarea fumatului face ca monoxidul de carbon să contribuie la ateroscleroză.

La rîndul său nicotina provoacă serioase tulburări, în special în vasele de sînge periferice. Din această cauză, fumătorii au picioarele şi mîinile reci, li se deteriorează ţesuturile pielii. Abundenţa de nicotină în organism cauzează efecte complexe în sistemul nervos central, producîndu-i tulburări.

În dezbaterile asupra consecinţelor extinderii „epidemiei fumatului" se ignoră problema pierderilor economice şi sociale al căror cost este deosebit de înalt. Numai absenţele de la lucru datorate bolilor provocate de fumat determină, în Suedia, pierderi de 95 milioane dolari pe an ; bolile îndelungate, cauzate tot de fumat, determină pierderi şi mai ridicate ; moartea prematură (înaintea pensionării) aduagă la pierderi alte 190 milioane dolari, în timp ce costul serviciilor medicale urcă suma totală la circa 600 milioane dolari. Cinicii ar putea spune că întrucît „Compania suedeză a tutunului" a realizat anul trecut profituri de 630 milioane dolari, preţul de cost al fumatului pentru întreaga societate apare favorabil. Răspunsul este cu totul altul : naţiunea suedeză este cea care pierde infinit de mult, în timp ce doar singura care cîştigă este întreprinderea amintită.

De aceea se poate spune că războiul împotriva fumatului încă nu s-a încheiat, fiind nevoie de noi măsuri legislative şi de noi campanii de informare a opiniei publice, pînă cînd vom constata o reducere a numărului celor care, fumînd, se grăbesc singuri spre moarte — încheie revista.

DE PRETUTINDENI

● **ORAŞUL SOARELUI.** Peste 12 ani, în Australia va exista „oraşul cu cel mai pur aer din lume". Pentru înălţarea lui a fost repartizată o întinsă suprafaţă de teren pustiu în partea de răsărit a continentului. Aici se are în vedere construirea de case de locuit avînd forma unor piramide secţionate. Prima a şi fost construită. Pe acoperiş se află colectori solari cu ajutorul cărora apa este încălzită de razele soarelui pînă la o temperatură de +60° C. Pe faţada sudică au fost montaţi semiconductori care transformă lumina în curent electric. Energia astfel obţinută este utilizată pentru iluminat, funcţionarea aparatelor electrocasnice, a telefoanelor. Chiar şi mîncarea va putea fi gătită cu ajutorul căldurii soarelui captate cu oglinzi speciale reflectoare. „Oraşul soarelui", care este proiectat să aibă 4 000 de case pentru 15 mii de locuitori, nu va avea automobile obişnuite, ci electromobile care îşi vor asigura energia necesară încărcării acumulatoarelor cu ajutorul unor panouri cu baterii solare.

● **„TELECÎRTIŢĂ".** Aşa îi spun constructorii japonezi maşinii care sapă singură tuneluri în roci moi. Operatorul acestei cîrtiţe de oţel stă la sol, în faţa unui ecran TV. Direcţia necesară de înaintare este asigurată cu ajutorul laserului. Viteza de tăiere şi efortul necesar se modifică în mod automat în raport de rezistenţa rocii. Maşina consolidează tunelul cu ajutorul unui amestec de argilă specială şi pămînt săpat pe care îl presează cu putere în pereţi. „Telecîrtiţa" este în stare să sape 90 de metri de tunel cu un diametru de un metru într-o săptămînă. Astfel de tuneluri servesc la instalarea cablurilor de telecomunicaţii, la scurgerea apelor uzate sau freatice etc.

● **RAZELE ROŞII ŞI LEGUMELE.** Tomatele şi castraveţii se maturizează cu o lună sau chiar cu o lună şi jumătate mai devreme dacă primesc periodic doze suplimentare de raze roşii. Descoperirea aparţine biologilor din Perm (U.R.S.S.). În natură aceste raze se întîlnesc în lumina soarelui aflat la asfinţit. Tocmai o asemenea lumină, cu o anumită lungime de undă şi intensitate (şi nu durata zilei, cum se credea pînă în prezent) accelerează de 3—4 ori creşterea şi maturizarea plantelor.

● **ŞUBLER ELECTRONIC.** În Suedia au început să se fabrice şublere electronice. Ele afişează rezultatul măsurătorii sub formă de cifre pe un mic indicator cu cristale lichide. Aparatul cîntăreşte doar 150 de grame şi poate măsura obiecte cu o dimensiune maximă de 150 milimetri, cu precizia de 0.01 milimetri. Datele unei măsurători se şterg automat după două minute pentru a nu consuma energia bateriei. Dacă măsurarea se face într-un loc greu accesibil, poate fi racordată memoria,

iar rezultatul apare pe indicator numai după ce şublerul este scos din respectivul loc.

● **DESPRE INTELIGENŢA ANIMALELOR.** Încă Charles Darwin a descoperit că porcul este la fel de inteligent ca şi cîinele. Mai mult, cercetări efectuate la Universitatea din Cambridge au demonstrat că, într-o serie de cazuri, porcul chiar îl întrece pe cîine. Astfel, atunci cînd porci şi cîini au fost amplasaţi în încăperi reci şi li s-a arătat cum se poate pune în funcţiune sistemul de încălzire prin apăsarea unor clape, primii care şi-au însuşit această operaţie, în decurs de numai cîteva minute, au fost porcii, cîinilor trebuindu-le un răstimp de două-trei ori mai lung. Şi unii

Scînteia **VIAȚA INTERNAȚIONALĂ** Scînteia

ÎN ȚĂRI ȘI CONTINENTE DIFERITE ALE LUMII

O voință, un glas: NU ARMELOR NUCLEARE!

Mari demonstrații, luări de poziție ferme în favoarea dezarmării cu prilejul comemorării victimelor primelor bombardamente atomice

În actualele condiții internaționale, mai mult ca oricînd, aniversarea bombardamentelor atomice asupra orașelor japoneze Hiroshima și Nagasaki prilejuiește în diferite țări ale lumii mari manifestații împotriva continuării cursei înarmărilor, pentru interzicerea definitivă a armelor nucleare și a celorlalte arme de exterminare în masă, pentru trecerea hotărîtă la măsuri efective de dezarmare și folosirea fondurilor eliberate în scopul dezvoltării economico-sociale a tuturor statelor, pentru progresul întregii umanități.

JAPONIA: *„Niciodată o nouă Hiroshimă"*

În Japonia, în cadrul numeroaselor manifestări de comemorare a victimelor de la Hiroshima, s-a cerut cu hotărîre interzicerea armelor nucleare. Demonstranții au protestat împotriva experiențelor nucleare care au avut loc chiar în săptămîna aceasta. Primarul Hiroshimei, Takeshi Araki, a trimis două telegrame, una ambasadorului S.U.A. la Tokio, protestînd împotriva experienței nucleare de miercuri din Nevada, și alta ambasadorului Franței, condamnînd explozia nucleară franceză de marți din atolul Mururoa, din Pacific.

Un grup de 30 de americani participanți la ceremonia anuală de la Hiroshima au trimis o telegramă guvernului S.U.A., calificînd experiența nucleară din Nevada drept „insultă deliberată" față de suferințele de la Hiroshima și față de sentimentele poporului japonez.

În Japonia, ziarul „MAINICHI DAILY NEWS" a publicat pe prima pagină un apel la mobilizarea tuturor popoarelor lumii la lupta împotriva pericolului reprezentat de armele nucleare și pentru a elimina posibilitatea repetării ororilor de la Hiroshima și Nagasaki.

Într-un editorial publicat de același cotidian se arată, printre altele:

„Marcînd cea de-a 36-a aniversare a bombardării atomice a Hiroshimei, noi lansăm un apel în favoarea proliferării cuvîntului japonez „HAIZETSU" — ABOLIRE — a armelor nucleare, care să devină un cuvînt comun pentru întreaga populație a globului.

Noi considerăm că japonezii, cu experiența lor tragică de la Hiroshima și Nagasaki, trebuie să joace un rol moral de frunte pentru abolirea armelor nucleare... Nu putem tolera aventurismul celor care cred în superioritatea puterii militare și susțin că dezarmarea este posibilă numai dacă se ajunge la un echilibru militar... Japonia nu mai poate spera în supraviețuirea ei izolată într-un război nuclear. Trebuie să ne continuăm eforturile pentru a obține abolirea completă a armelor nucleare în lume".

S.U.A.: *„Să înceteze producerea de mijloace ale morții"*

La New York a avut loc o amplă manifestare antiimperialistă și antinucleară organizată în fața birourilor companiei „General Electric" — unul din marii furnizori ai armatei S.U.A. 18 participanți la demonstrație au fost arestați. În Lansing, Michigan, citeva sute de oameni au participat la un miting de doliu în memoria victimelor bombelor atomice de la Hiroshima și Nagasaki. În Vermont, sute de persoane au început un marș antinuclear spre Washington. Manifestații împotriva pericolului de război au avut loc și la Cortland, statul New York. La Groton, Connecticut, organizația locală de luptă împotriva armelor nucleare a difuzat manifeste cerînd ca șantierele navale *„să înceteze să mai fabrice arme ale morții"*. În Cleveland, Ohio, s-a desfășurat adunarea membrilor Asociației antinucleare.

PORTUGALIA: *„Împotriva dislocării de arme atomice pe teritoriul țării"*

În Piața Rossio, din centrul Lisabonei, mii de persoane au participat, joi după-amiază, la manifestații împotriva continuării cursei înarmărilor și folosirii energiei nucleare în scopuri militare. Gruparea ecologistă „Prietenii Terrei" a organizat un marș, în vreme ce mișcarea „NU — ARMELOR NUCLEARE ÎN PORTUGALIA !" a prezentat o expoziție de fotografii consacrate efectelor lansării primei bombe atomice asupra Hiroșimei.

SUEDIA: *„Pentru denuclearizarea Europei de nord!"*

Parlamentul (Riksdagul) a însărcinat Guvernul Suediei cu misiunea să poarte convorbiri cu celelalte state din nordul Europei în problema creării unei zone denuclearizate în acest spațiu — a declarat presei ministrul de externe suedez, Ola Ullsten.

O Europă de nord denuclearizată a adăugat Ola Ullsten — *ar putea constitui o verigă în cadrul eforturilor îndreptate spre interzicerea oricăror arme nucleare pe teritoriul întregii Europe.*

R.F.G.: *Spulberarea unui mit*

Fostul șef de stat major vest-german, generalul Gert Bastian, care a demisionat în semn de protest împotriva desfășurării de arme atomice de către N.A.T.O., a declarat, într-o conferință de presă, că experiențele nucleare sînt o sfidare față de mișcarea de pace și că mitul despre rolul „descurajant" pe care l-ar avea armele nucleare e mort de mult.

„Marșul păcii" la porțile Parisului

Marșul pentru dezarmare și pace — care a ajuns la Paris, după ce a străbătut Danemarca, R. F. Germania, Olanda și Belgia — reprezintă o puternică demonstrație a voinței popoarelor de a se pune capăt cursei înarmărilor, în primul rînd nucleare, și a se trece la realizarea unor pași efectivi în direcția dezarmării. **În fotografie:** participanții la „Marșul păcii" instalați, miercuri noaptea, pe terenul din apropierea aeroportului Le Bourget

OLANDA: *„Fonduri pentru hrana copiilor, nu pentru uciderea lor"*

Un grup de cîteva zeci de femei s-a reunit joi dimineață în fața „Palatului păcii" din Haga, sediul Curții Internaționale de Justiție, pentru o acțiune de trei zile, denumită „GARDIANUL PĂCII". O pancartă afișată în fața palatului reamintește faptul că: *„În fiecare minut, 40 de copii mor de foame în lume, în timp ce, de asemenea, în fiecare minut se cheltuie 12 milioane de guldeni pentru înarmare".*

Consultări între organele centrale de planificare din România și U.R.S.S.

MOSCOVA — Trimisul Agerpres, M. Corut, transmite: Între 4 și 7 august au avut loc la Moscova consultări între organele centrale de planificare din România și Uniunea Sovietică. Cu acest prilej a fost examinat stadiul realizării înțelegerilor intervenite între șefii guvernelor celor două țări privind dezvoltarea schimburilor comerciale, colaborării și cooperării economice româno-sovietice pe perioada 1981—1985 și în perspectivă.

Delegația română, condusă de Ion Tulpan, prim-vicepreședinte al Comitetului de Stat al Planificării, a fost primită de N.K. Baibakov, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., președintele Comitetului de Stat al Planificării.

Întîlnire Leonid Brejnev – Todor Jivkov

MOSCOVA 7 (Agerpres). — Vineri a avut loc în Crimeea o întîlnire între Leonid Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., și Todor Jivkov, secretar general al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Stat al R. P. Bulgaria, sosit în U.R.S.S. într-o scurtă vizită, relatează agenția T.A.S.S. Au fost discutate probleme privitoare la colaborarea bilaterală în diferite domenii, precum și probleme internaționale actuale.

Pentru impulsionarea comerțului mondial

SINGAPORE 7 (Agerpres). — La o conferință organizată la Singapore în problema relațiilor economice dintre țările Asociației Națiunilor din Asia de Sud-Est și cele ale Pieței comune, Narciso Reyes, secretarul general al A.S.E.A.N., a declarat: „A devenit tot mai evident faptul că în domeniul comerțului nu este suficientă stabilirea de punți sub formă de studii, discuții și sporirea contactelor. Este necesar ca piețele țărilor membre ale C.E.E. să devină mult mai accesibile exporturilor din țările membre ale A.S.E.A.N.", să fie eliminate tendințele protecționiste. Aceasta ar fi una dintre problemele cruciale care ar testa capacitatea A.S.E.A.N. și C.E.E. de a folosi întreg potențialul relațiilor lor economice, a spus Reyes.

Politica externă a Mexicului urmărește extinderea raporturilor cu alte state

CIUDAD DE MEXICO 7 (Agerpres). — Politica externă a Mexicului urmărește extinderea și diversificarea raporturilor cu alte state pentru obținerea resurselor necesare impulsionării dezvoltării naționale — a declarat, în cadrul unei conferințe de presă organizate la Puebla, ministrul relațiilor externe al acestei țări, Jorge Castaneda.

Ministrul relațiilor externe al Mexicului a precizat că neamestecul în treburile interne ale altor state, respectarea autodeterminării popoarelor, egalității juridice între state și a suveranității tuturor națiunilor asupra resurselor lor naturale constituie principiile de bază ale politicii internaționale ale țării sale.

AGENȚIILE DE PRESĂ – *pe scurt*

DECLARAȚIE A PREȘEDINTELUI CIPRULUI ÎN PROBLEMA FOLOSIRII BAZELOR DIN INSULĂ. Președintele Ciprului, Spyros Kyprianou, a declarat într-un interviu acordat ziarului kuweitian „Al Anbaa" că nu va permite S.U.A. să folosească bazele străine din insulă „ca punct de lansare a unui atac împotriva cîmpurilor petroliere din Golf sau împotriva unor state arabe din zonă", transmite agenția United Press International. El a adăugat că a primit asigurări din partea Marii Britanii că bazele străine din Cipru nu vor fi folosite în acest scop. De altă parte, președintele cipriot a condamnat atacurile israeliene împotriva Libanului și s-a pronunțat pentru crearea unui stat palestinian independent, pe baza retragerii Israelului din teritoriile arabe ocupate.

CONVORBIRI FILIPINEZO-CHINEZE. La Manila au avut loc convorbiri între președintele filipinez, Ferdinand Marcos, și Zhao Ziyang, premierul Consiliului de Stat al R.P. Chineze, aflat într-o vizită oficială în această țară. După cum relevă agenția China Nouă, interlocutorii au făcut un schimb de opinii în legătură cu stadiul relațiilor comerciale, culturale și în alte domenii dintre cele două țări. De asemenea, s-a exprimat încrederea reciprocă privind perspectivele lărgirii cooperării în domeniile amintite.

ÎNTREVEDERE ALGERIANO-LIBIANĂ. Abdel Salam Jalud, membru al Comandamentului Revoluției al Jamahiriei Arabe Libiene Populare Socialiste, a efectuat o vizită la Alger, în timpul căreia a avut convorbiri cu președintele Chadli Bendjedid, transmite agenția algeriană de presă A.P.S., reluată de France Presse. După cum precizează agenția, au fost abordate probleme bilaterale și situația din lumea arabă.

DESCHIDEREA UNEI ANCHETE oficiale pentru elucidarea circumstanțelor în care a avut loc accidentul de avion soldat cu moartea generalului Omar Torrijos Herrera, comandantul Gărzii Naționale din Panama, s-a anunțat la Ciudad de Panama. „Ancheta asupra cauzelor acestui accident va fi dusă pînă la ultimele sale consecințe", a precizat procurorul Olmedo David Miranda. Agenția France Presse precizează că s-au emis unele ipoteze care nu exclud săvîrșirea unui atentat politic.

GUVERNUL R. P. UNGARE a aprobat hotărîrea Comitetului de Stat al Planificării privind planul de investiții capitale în industria petrolieră și de gaze pentru actualul cincinal. O atenție deosebită este acordată studierii tuturor rezervelor de petrol și gaze ale țării și creării de condiții pentru exploatarea lor. Hotărîrea prevede, de asemenea, să se acorde prioritate investițiilor în domeniul producției și utilizării pe scară largă a metodelor menite să contribuie la exploatarea și valorificarea totală a cantităților de petrol extras din zăcăminte.

INCENDIILE DE PĂDURE IZBUCNITE ÎN GRECIA AU FOST STINSE ÎN CEA MAI MARE PARTE, focare active rămînînd numai în Messenia, Elida și în vestul Atticii. Potrivit unor estimări neoficiale, peste 4 000 de hectare de pădure au fost distruse, pagubele materiale fiind considerabile.

PRIMIRE LA TIRANA. Mehmet Shehu, președintele Consiliului de Miniștri al R.P.S. Albania, l-a primit pe ministrul agriculturii al Greciei, Athanasios Canellopoulos, aflat în vizită oficială la Tirana, informează agenția A.T.A.

O IMPORTANTĂ PANĂ DE CURENT a privat de electricitate, timp de patru ore, joi, cea mai mare parte a capitalei portugheze, Lisabona. Au fost afectate circulația trenurilor electrice urbane, precum și tipărirea unor mari cotidiane lusitane. Un purtător de cuvînt al societății „L'Electricite du Portugal" a declarat că această pană de curent a fost provocată de un exces de umiditate pe liniile de înaltă tensiune.

PRIMA STAȚIE DE TELECOMUNICAȚII PRIN SATELIT DIN BURUNDI a fost dată recent în funcțiune. Stația este situată pe malul lacului Tanganyka. Instalațiile asigură acestei țări africane legături radio cu restul lumii, retransmise de un satelit geostaționar de tip Intelsat, situat deasupra Oceanului Indian.

OPT SATELIȚI ARTIFICIALI AI PĂMÎNTULUI, „Cosmos — 1 287—1 294", au fost lansați la 7 august în Uniunea Sovietică. Sarcinile lor pe orbită a fost efectuată cu o singură rachetă purtătoare. La bordul noilor sateliți din seria „Cosmos" se află instalată aparatură științifică destinată continuării cercetării spațiului extraterestru — anunță agenția T.A.S.S.

VICTIME ALE VIOLENȚEI POLITICE DIN ULSTER. După 1 martie, 51 de persoane și-au pierdut viața în Ulster, victime ale violenței politice, se arată într-un raport dat publicității la Londra de către Secretariatul britanic pentru Irlanda de Nord. Aceste cifre relevă că numărul victimelor s-a dublat în raport cu aceeași perioadă a anului trecut. Peste 1 000 de persoane au fost rănite — de patru ori mai multe decît în cursul aceleiași perioade a anului 1980. Măsurile de securitate au fost întărite joi în Irlanda de Nord ca urmare a exploziei a nouă bombe, care au provocat importante pagube materiale.

Atacul armat declanșat recent de rasiștii sud-africani împotriva R.P. Angola s-a soldat cu mari distrugeri și victime omenești. **În fotografie:** o întreprindere industrială din orașul Lunbango, după bombardamentele efectuate de agresori

ÎN PREAJMA CONFERINȚEI DE LA NAIROBI ASUPRA SURSELOR NOI ȘI REGENERABILE DE ENERGIE

Soluționarea problemelor energetice, o premisă de însemnătate esențială pentru dezvoltarea economiei mondiale

Conferința Națiunilor Unite asupra surselor noi și regenerabile de energie, care se deschide la 10 august la Centrul Kenyatta din Nairobi, reprezintă un moment deosebit de important în eforturile întreprinse pe plan mondial pentru soluționarea unei probleme stringente a contemporaneității: satisfacerea necesarului de energie al omenirii, și în primul rînd al țărilor în curs de dezvoltare.

● În perspectiva epuizării rezervelor mondiale de țiței — sursele energetice alternative au trecut pe primul plan al atenției ● Pînă în anul 2 000, energia solară, geotermică, eoliană, hidraulică urmează să rezolve peste 25 la sută din nevoile omenirii ● Necesitatea creării unui sistem diversificat de resurse energetice

Se știe că, datorită unor consumuri exagerate, risipei fără margini practicate decenii de-a rîndul de către monopolurile din țările dezvoltate ale lumii, o serie de resurse energetice, în special petrolul, sînt pe cale de epuizare. Un recent studiu al O.N.U. estimează, de exemplu, că la un ritm lent de creștere a consumului (1,5 la sută pe an) este probabil ca resursele petrolifere ale Terrei să se epuizeze în următorii 64 de ani. Limite previzibile se conturează și în domeniul cărbunilor, deși rezervele planetei sînt de circa șase ori mai mari decît cele de petrol. Confruntată cu această realitate dramatică, omenirea și-a pus, în mod serios, problema trecerii, într-un viitor previzibil, la folosirea altor surse de energie, îndeosebi a celor noi, regenerabile. Este vorba — în afară de sursele regenerabile „clasice", cum ar fi lemnul de încălzit, mangalul, turba sau energia animalelor de tracțiune — de energia solară, geotermică, eoliană, a valurilor mării și a diferenței termice între straturile de apă ale mării, de biomasă, de șisturile bituminoase, nisipurile asfaltice, energia hidraulică. În prezent toate acestea furnizează numai 15 la sută din necesitățile de energie; se prevede ca pînă în anul 2000 ele să acopere peste 25 la sută.

Conferința de la Nairobi este chemată să dea răspuns la problema viabilității tehnice și economice a acestor surse de energie, **schițînd căile de colaborare internațională în vederea asigurării unei tranziții line de la actuala politică energetică internațională, dominată de petrol, la alta, în care rolul determinant să revină surselor mai puțin amenințate cu epuizarea.** Întîlnirile pregătitoare în vederea acestei ample reuniuni internaționale au demonstrat interesul deosebit al tuturor țărilor lumii pentru punerea în valoare a unor noi surse, unele din ele inepuizabile, de energie. O dovadă elocventă în această direcție este și faptul că **în capitala Kenyei și-au anunțat participarea 5 000 de reprezentanți ai tuturor statelor membre ale O.N.U., delegații ale unor organizații guvernamentale și neguvernamentale din întreaga lume.**

Țările în curs de dezvoltare, care reprezintă marea majoritate a populației globului, în special țările neproducătoare de petrol, sînt vital interesate în asigurarea unui ansamblu de măsuri în domeniul producției, consumului și distribuției de energie, vizînd trecerea progresivă și echitabilă către un sistem diversificat de resurse energetice. Practic, aceste state — care se numără printre cele mai sărace din lume — au fost și sînt principalele victime ale crizei energetice, marea lor majoritate văzîndu-și serios afectate perspectivele creșterii economice. Ca urmare a deselor majorări ale prețului petrolului — de 20 de ori în ultimul deceniu! — țările „lumii a treia" neproducătoare de petrol au acumulat o datorie externă de peste 400 miliarde dolari. Unele din aceste state sînt obligate să canalizeze, la ora actuală, între 50 și 100 la sută din veniturile realizate din export pentru achitarea „notelor de plată" petroliere. *„Pentru a atinge un nivel rezonabil de creștere economică* — se arată într-un document al O.N.U. — *țările slab dezvoltate ar trebui să-și sporească consumul de energie cu 300 la sută".* Or, din cele 133 de țări în curs de dezvoltare, 90 la sută nu au petrol deloc și nici nu dispun de resursele necesare. Banca Mondială și Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare estimează că nevoile de finanțare pentru sursele de energie în ansamblul țărilor „lumii a treia" se cifrează la 60—80 miliarde dolari pe an pînă la sfîrșitul acestui deceniu, ceea ce oferă o idee asupra dimensiunii problemei. În plus, marea majoritate a activităților de cercetare-dezvoltare din domeniul surselor de energie noi și regenerabile se desfășoară în țările industrializate, astfel încît tehnologiile puse la punct corespund mai ales nevoilor acestor țări și nu ale celor din „lumea a treia". În aceste condiții, este pozitiv faptul că tocmai capitala unei țări în curs de dezvoltare a fost aleasă ca loc de desfășurare a Conferinței mondiale asupra surselor noi și regenerabile de energie.

Potrivit unor studii ale O.N.U., țările în curs de dezvoltare din Africa, Asia și America Latină dispun de uriașe resurse inepuizabile de energie hidraulică (circa 60 la sută din potențialul mondial). Majoritatea acestor țări sînt situate în zonele tropicale sau pe țărmurile unor mări și oceane — ceea ce înseamnă că pot, de asemenea, folosi energia soarelui, a valurilor etc. **Fără creșterea potențialului lor energetic nu poate fi concepută eradicarea malnutriției, a foametei, națiunile sărace nu vor putea obține un ritm adecvat de dezvoltare pentru a ieși din situația critică în care se află.** Problema care se pune este următoarea: oare nu cumva trecerea la o nouă eră energetică va constitui un factor de menținere și chiar de adîncire a decalajelor existente și în prezent între cei bogați și cei săraci? Enrique Iglesias, secretarul general al conferinței de la Nairobi, a citat discrepanța dintre nivelul mediu al consumului de energie pe locuitor, care în S.U.A. este de 1 000 de ori mai înalt decît cel din Nepal.

Tocmai pentru a evita această situație, reuniunea din capitala Kenyei urmează să adopte un PROGRAM MONDIAL DE ACȚIUNE, care — pornind de la rolul energiei în strategia internațională a dezvoltării — să prevadă integrarea surselor noi în politicile energetice naționale, elaborarea de măsuri concrete care să ajute țărilor să dezvolte propriile resurse energetice, coordonarea surselor disponibile la scară națională și mondială, modalități tehnologice de valorificare a resurselor noi de energie, dezvoltarea învățămîntului și formarea de cadre etc. Printre obiectivele proiectului de program se menționează: întărirea cooperării internaționale pentru a promova și intensifica cercetarea și punerea la punct a tehnicilor asociate surselor de energie noi; transferarea de tehnologie din țările dezvoltate către țările în curs de dezvoltare și adaptarea acestei tehnologii, ca și schimbul de tehnologii între țările în curs de dezvoltare, astfel încît ele să se soldeze cu întărirea capacității științifice și tehnice a țărilor „lumii a treia" și ameliorarea capacităților lor industriale.

Sînt acțiuni și măsuri care coincid, în bună măsură, cu propunerile și considerentele țării noastre în ce privește căile de soluționare a acestei probleme. După cum este bine cunoscut, România socialistă, președintele Nicolae Ceaușescu consideră că pentru trecerea la exploatarea surselor noi de energie, care presupune investiții ce depășesc posibilitățile economico-financiare și tehnico-științifice ale multor țări din „lumea a treia", este necesar ca, paralel cu examinarea măsurilor la nivel național și internațional pentru dezvoltarea și introducerea în economie a surselor noi, regenerabile, să fie abordate și problemele unei strategii speciale pentru sprijinirea efectivă a țărilor în curs de dezvoltare în utilizarea acestor surse, pentru accesul deplin al tuturor statelor, în primul rînd al celor din „lumea a treia", la noile tehnologii de obținere a energiei. Pentru aceasta este necesară o largă cooperare internațională în sfera surselor noi și regenerabile de energie.

Evident, tematica majoră a soluționării problemei energiei — componentă esențială a dezvoltării economice — nu poate fi concepută printr-o tratare unilaterală și fragmentară, independentă de celelalte probleme de care este strîns legată, ca, de exemplu, de cea a materiilor prime, în general, a dezvoltării relațiilor comerciale și financiar-valutare internaționale etc. Aceasta plasează soluționarea problemei energiei în contextul mai larg al acțiunilor de edificare a unei noi ordini economice internaționale, al dezvoltării stabile și dinamice a economiei mondiale, în interesul păcii și prosperității tuturor popoarelor.

Nicolae PLOPEANU

BELGIA: Noi măsuri de austeritate

BRUXELLES 7 (Agerpres). — După o serie de dezbateri-maraton, care au durat cinci zile, guvernul de coaliție belgian a adoptat un proiect de buget de austeritate pe anul 1982, care limitează deficitul antecalculat al bugetului la 200 miliarde franci belgieni, față de 333 miliarde, cît fusese prevăzut inițial. Prezentînd principalele măsuri în vederea realizării de economii, premierul Mark Eyskens a estimat că noul proiect de buget va lovi în mulți cetățeni, dar că el este necesar pentru a se ieși din dificultăți.

La diminuarea deficitului bugetar vor contribui, conform noului proiect, sporirea încasărilor realizate din impozite, prin instituirea unor impozite noi, reducerea alocațiilor pentru unele ministere, inclusiv pentru cel al apărării. Totodată, se preconizează o luptă mai eficientă împotriva evaziunii fiscale și diminuarea cheltuielilor pentru investiții.

Noile măsuri de austeritate urmează să intre în vigoare la 1 ianuarie, după ce, în prealabil, vor fi supuse spre aprobare parlamentului belgian, care este acum în vacanță.

NICARAGUA

Adoptarea legii privind reforma agrară

MANAGUA 7 (Agerpres). — Consiliul de Stat al Republicii Nicaragua a adoptat textul definitiv al legii de reformă agrară, acceptînd unele modificări propuse de Junta Guvernului de Reconstrucție Națională la proiectul adoptat anterior. Principala modificare adusă proiectului stabilește că proprietarii pămînturilor abandonate sau lăsate în paragină care cad sub incidența legii agrare nu vor primi nici un fel de despăgubiri.

Se apreciază că peste un milion de manzanas (o manzana este egală cu 0,7 ha — N.A.) vor intra de acum în circuitul agricol prin distribuirea acestor categorii de terenuri cooperativelor sau țăranilor care sînt dispuși să le valorifice.

Noua lege a reformei agrare, în vigoare de la 8 august a.c., afectează toate terenurile agricole neproductive din țară care depășesc suprafața de 350—700 hectare.

Ministerul Dezvoltării Agrozootehnice și pentru Reforma Agrară estimează că peste 100 000 de țărani nicaraguani vor beneficia de prevederile acestei legi.

R.F.G.: Ministrul de interne vest-german denunță activizarea organizațiilor neonaziste

● 20 000 de membri ● 113 acte grave de violență ● 17 morți și 231 răniți ● Ample legături internaționale

BONN 7 (Agerpres). — Prezentînd, într-o conferință de presă desfășurată la Bonn, raportul anual al Oficiului pentru apărarea constituției, ministrul de interne vest-german, Gerhart Baum, a declarat că în 1980 s-a constatat o intensificare a activităților grupărilor de extremă dreaptă, care sînt răspunzătoare de **113 acte grave de violență**, față de 97 în 1979. Ca urmare a atacurilor membrilor acestora — a spus el — **și-au pierdut viața 17 persoane**, iar alte **231 au fost rănite**, cea mai mare parte fiind muncitori imigranți, care sînt în permanență victime ale unor astfel de agresiuni.

Pe de altă parte, Gerhart Baum a arătat că, datorită intensificării acțiunilor lor propagandistice, numărul membrilor grupărilor extremiste și neonaziste a crescut pînă la aproape 20 000. Printre materialele cele mai nocive, el a citat copii ale unor calendare din perioada de după venirea la putere a lui Hitler, în care numele acestuia și datele de naștere ale „führer"-ului și altor conducători naziști sînt marcate ca sărbători.

Gerhart Baum a afirmat, de asemenea, că în cursul acțiunilor poliției la domiciliile membrilor acestor grupări sau la sediile lor au fost descoperite însemnate **cantități de arme, muniții și explozive.**

În document se relevă, totodată, faptul că s-au intensificat legăturile între extremiștii de dreapta vest-germani și cei din Franța, Marea Britanie, Italia sau Statele Unite.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Cod 71 341, București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. În străinătate, abonamentele se fac prin ILEXIM — departamentul export-import presă, P. O. BOX 136—137 telex: 11 226, București, str. 13 Decembrie nr. 3. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360